Муборак Соли нав — Соли меҳр ва мурувват!

Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجیک

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ КЕНГАШИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ЎЗБЕКИСТОН

31 декабри соли 2003. Шанбе № 102 (12945)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 20.40 имзо гардид.

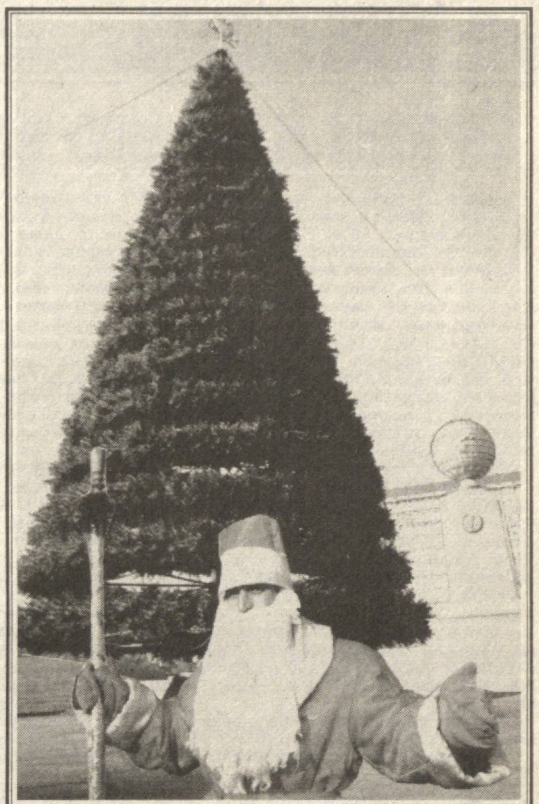

Дар сурат: бузургтарин арчаи кишвар дар майдони «Мустақиллик»-и пойтахт.

Суратгир: Р. АКБАРАЛИЕВ.

Пазирой дар қароргоҳи Оқсарой

Президенти Ҷумҳурияти Ўзбекистон Ислом Каримов 29 декабр Нахуствазири Ҷумҳурияти Тоҷикистон Оқил Оқиловро дар қароргоҳи Оқсарой пазируфт.

Дӯстии байни халқҳои Ўзбекистон ва Тоҷикистон аз санҷишҳои зиёд гузаштааст. Халқҳои мо ҳамеша якдигарро дастгирӣ ва муносибатҳои ҳамсоягии некро мустаҳкам намудаанд. Дар солҳои истиқлолият ин дӯстии дерина набзи тоза пайдо кард.

Ягонагии мақсадҳо ва устувории эътимоди тарафайн барои аз имкониятҳо васеъ истифода бурдан шароит ба миён меоваранд, имкон медиҳанд, ки ҳамкории кишварҳо ба сатҳи боз ҳам баландтаре бардошта шавад. Ҳамфикрӣ дар масъалаи мазкур ҳангоми гуфтушунидҳо дар сатҳи роҳбарони давлатҳо ва ҳини вохӯриҳои дигар рӯшан ба назар мерасад.

Муносибатҳои байниякдигарии сиёсии ду кишвар мунтазам инкишоф меёбанд. Ҳамкориҳои дуҷониба ва бисёрҷониба оид ба масъалаҳои амният дар Осиёи Марказӣ ва экология мустақимона ба амал мебароянд. Тоҷикистон ташаббуси кишвари моро дар бораи минтақаи аз силоҳи ядроӣ озод эълон намудани Осиёи Марказӣ дастгирӣ менамояд. Дар чаҳорчӯбаи Бунёди байналхалқии наҷоти Арал Тоҷикистон баробари дигар давлатҳои минтақа бо Ўзбекистон фаъолона ҳамкорӣ дорад.

Алоқаҳои тарафайн дар ҷабҳаҳои илм, фарҳанг ва соҳаҳои иҷтимоӣ инкишоф меёбанд.

Бо вуҷуди он ки ҳаҷми савдо дар байни мамлакатҳои мо мунтазам меафзояд, ҳанӯз на ҳамаи имкониятҳо истифода мегарданд. Мувофиқи қарордоди байни президентҳои ду кишвар барои минбаъд тезонидани корҳо дар ин соҳа комиссияи муштараки байниҳукуматӣ оиди масъалаҳои ҳамкории тиҷоратию иқтисодӣ созмон ёфт.Ин комиссия моҳи августи соли гузашта дар Душанбе ва моҳи феврали соли равон дар Тошканд ҷамъ омад. Дар натиҷа тиҷорати байни кишварҳо дар соли 2002 нисбати соли аввал анқариб даҳ фоиз афзуд ва 116,9 миллион доллари ИМА-ро ташкил дод. Дар даҳ моҳи соли равон ин нишондиҳанда ба 122,8 миллион доллар расид.

Ҳангоми вохӯрӣ дар қароргоҳи Оқсарой оид ба масъалаҳои рӯзмарраи муносибатҳои байни Ўзбекистон ва Тоҷикистон, аз ҷумла минбаъд инкишоф додани ҳамкорӣ дар истифодабарии коммуникатсияҳои нақлиётӣ ва захираҳои обу барқ мубодилаи афкор ба амал омад.

ЎзА.

Дар сурат: ҳангоми мулоқот.

Суратгир: Дилшод ЮСУФОВ (ЎзА).

Нахуствазири Ҷумҳурияти Тоҷикистон Оқил Оқилов 29 декабр бо сафари корӣ ба Ўзбекистон омад.

Сафари Нахуствазири Тоҷикистон

Ҳар сол дар Тошканд ба амал омадани гуфтушуниди ҳайатҳои ҳукуматии Ўзбекистон ва Тоҷикистон мувофиқи қарордоди байни президентҳои ду кишвар ва муайян намудани ҷиҳатҳои амалии ҳамкории минбаъда ба анъанаи нек табдил ёфтааст.

Дар гуфтушуниди байни Нахуствазири Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ва Нахуствазири Тоҷикистон Оқил Оқилов бо қаноатмандӣ қайд гардид, ки кишварҳои мо дар бисёр соҳаҳо фаъолона ҳамкорӣ мекунанд. Чунин вохӯриҳои корӣ, ки оиди масъалаҳои татбиқи муоҳидаҳои байни Ислом Каримов ва Эмомалӣ Раҳмонов ба амал меоянд, ба пешниҳодот ва тавсияҳои президентҳо дар бораи инкишофи ҳамкорӣ баҳри манфиатҳои ҳар ду давлат ҷавобгӯянд, ба рушди муносабатҳои тарафайн саҳми бузург мегузоранд.

Дар гуфтушунидҳои байни ҳайатҳои ҳукуматӣ бо сарварии нахуствазирон масъалаҳои коммуникатсияҳои нақлиётӣ ва пурсамар истифода бурдани захираҳои обу барқ муҳокима шуданд. Ҷонибҳо дар бобати инкишоф додани муносибатҳои тиҷоратию иқтисодӣ табодули афкор намуданд.

Дар ҷамъбасти вохӯрӣ муоҳидаи байни ҳукуматҳои Ўзбекистон ва Тоҷикистон дар бораи ҳисобу китобҳо барои кашондани бор, расонда додани газ, маводи сӯзишворию молиданӣ ва қарзи давлатӣ дар соли 2004 ҳамчунин оиди ҳамкории соҳаи истифодаи пурсамари захираҳои обу барқ дар соли оянда ба имзо расид.

Нахуствазири Тоҷикистон аз намоишгоҳи «Иқтидори иқтисодии Ҷумҳурияти Ўзбекистон», ки дар «Ўзэкспомарказ» гузошта шудааст, дидан кард.

Дар чаҳорчӯбаи сафар ҳамчунин гуфтушунидҳо байни роҳбарони идораҳои сиёсати хориҷии ду кишвар Содиқ Сафоев ва Талбак Назаров ба амал омаданд. Дар рафти вохӯрӣ доир ба масъалаҳои ҳамкории Ўзбекистон ва Тоҷикистон аз хусуси муаммоҳои амнияти минтақа дар чаҳорчӯбаи ташкилоти байналхалқӣ мубодилаи афкор ба амал омад.

ЎзА.

Арчаи Президент — ҷашни хушнудии кӯдакон

Инак, ҷашни шодибахш ва деринтизори кӯдакон даррасид.Ҳамаи онҳое, ки ба толори қасри «Туркистон» ҷамъ омада буданд, инро зуд эҳсос намуданд. Дар ин ҷо хурсандиҳои асосии солинавӣ—афсонаи зиндаи зимистон баргузор гардид. Оре, афсона зери ороишот ва озинҳое, ки бо он толор оро ёфта буд, қасри хаёлии мири зимистонро ба хотир меовард. Мақоми асосӣ ба арчаи зебои мӯҳташам дода шуда буд. Қомати он ба арши толори бузург мерасид ва бо зебу зинатҳои чашмгир оро ёфта буд.

Мо, калонсолон, аз тамошои ин мӯъҷиза ба ҳайрат афтода будем, чи ҷойи кӯдакон! Чашмони онҳоро, ки медурахшиданд, мебоист назора кард. Имрӯз ба арчаи асосии Президент чун солҳои гузашта тарбиягирандагони хонаҳои кӯдакон, бачаҳои ятим, кӯдакон аз оилаҳои серфарзанд даъват шуда буданд. Ин гувоҳи тасдиқи раванди асосии давлати мо аст,ки дар он тамоми хубиҳо барои насли наврас мебошад.

Ҷашни солинавӣ дар қасри «Туркистон» бо додани тӯҳфаҳои хотиравӣ ба охир расид.

Дар тадбир муовини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ўзбекистон А. Азизхӯҷаев иштирок кард.

Кӯмак ба сокинони Бам

26 декабри соли равон дар вилояти Кирмони Ҷумҳурияти Исломии Эрон заминларзаи сахти бинобар ҷадвали Рихтер 6,7 балла ба амал омад, ки оқибатҳои вазнин дошт. Чунон ки Оҷонсии иттилоотии Эрон—ИРНА хабар медиҳад, маркази он шаҳри Бам буд.

Дар шаҳр 90 фоизи тамоми биноҳо вайрон шуда, хатҳои барқ, нақли об, алоқаҳои телефонӣ хароб гардидаанд. Бинобар ҳисобу китобҳои пешакӣ, ки аллакай субҳи рӯзи дигар экспертҳо гузаронидаанд, ин фоҷиаи табиӣ боиси ба ҳалокат расидани 20 ҳазор одам ва сабаби ҷароҳат бардоштани тақрибан 50 ҳазор нафар шудааст. Вале дар изҳороти маркази иттилоотии назди Ситод оид ба вазъиятҳои фавқулоддаи Эрон, ки ба ИРНА расонда шудааст, қайд мегардад, ки дар бораи шумораи ба ҳалокат расидагон ҳанӯз маълумоти расмӣ нест ва ҳоло вазифаи асосӣ наҷот додани дар зери вайронаҳо мондагон, расонидани кӯмак ба зарардидагон ва ба ҷойҳои зарурӣ расонидани ҷароҳатбардоштагон аст.

Фоҷиаи Кирмон қалбҳои одамонро дар тамоми олам ба дард овард. Ўзбекистониён низ нисбати ин ҳодиса бетараф намонданд, зеро ҳамдардӣ ва саъю ҳаракати самимии кӯмак расонидан ба онҳое, ки ниёзманд ҳастанд, ҳамеша аз ҷумлаи хусусиятҳои хуби мардуми мо будааст. Соли меҳр ва мурувват эълон гардидани соли 2004 дар Ўзбекистон идомати воқеии ин анъана ба шумор меравад. Аз ин лиҳоз табиист, ки ҳадаҳа баъд аз заминҷунбии Эрон, ки ҳазорҳо нафар одамон қурбони он гардиданд, бо супориши Президент Ислом Каримов бори гуминатарӣ ҷамъ оварда шуд, ки ба ҷабрдидагони вилояти Кирмон фиристода мешавад.

Дар он борҳое мавҷуданд, ки ба он пеш аз ҳама зарардидагони асосии ин фоҷиаи васеъмиқёс, яъне кӯдакон ниёз доранд. Бо самолёти махсуси Ширкати миллии ҳавоии «Ўзбекистон ҳаво йўллари» ба шаҳри Кирмон болопӯшҳои гарм, сару либос ва пойафзоли бачагона, маводи хӯрокворӣ расонда мешавад. Дар ҷамъ овардани бори гуманитарӣ бисёр вазоратҳо, идораҳо, корхонаҳо,иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва бунёдҳои ҷумҳурият иштирок мекунанд.

Анна ИВАНОВА,
хабарнигори ЎзА.

Таъзия дар Шайх Зайниддин

Чанде пеш дар шаҳристони Бами вилояти Кирмони Ҷумҳурии Исломии Эрон дар натиҷаи заминларза аз рӯи тахминҳои қаблӣ 20-25 ҳазор аҳолии шаҳристоне, ки 200 ҳазор нуфус дошт, ҳалок гаштааст.

Ба ин муносибат шаҳрвандони Эрон, ки дар ҳоли ҳозир дар Ўзбекистон бо коре машғуланд якҷоя бо сафоратхонаи ин кишвар дар Ўзбекистон дар масҷиди ҷомеъи Шайх Зайниддини пойтахт маросими таъзия созмон доданд.

Дар ин маросим ғайр аз эрониҳои муқими Ўзбекистон барои таъзия ва тасаллӣ намояндагони аҳли илму фарҳанг ва дигар қишри ҷамъияти Тошканд ҳозир шуданд.

Бояд гуфт, ки бо супориши Президент Ислом Каримов таҳияи кӯмаки моддӣ ба зарардидагон дар ҷумҳурӣ низ оғоз ёфтааст.

Т.ХОВАРӢ.

Ҷамъбасти сол дар шӯрои вилоятҳо

Дар маҳалҳо иҷлосияҳои навбатии Шӯрои вилоятии депутатҳои халқӣ баргузор мешаванд. Дар онҳо ҷамъбасти пешрафти вилоятҳо дар соли гузашатаистода таҳлил мешаванд, нақшаҳои оянда муайян мегарданд.

НАВОЙ. Дар иҷлосияе, ки бо сарварии ҳокими вилоят Б. Рӯзиев гузашт, қайд гардид, ки қисми даромади буҷа 104 фоиз иҷро гардид, нишондиҳандаҳо нисбати соли гузашта хеле беҳтар шудаанд. Пешниҳод шуд, ки 50 фоизи даромад дар соли нав баҳри инкишофи низоми таълими халқ ва ҳифзи сиҳҳат сафарбар карда шавад.

Алҳол дар вилоят 609 хоҷагии тиҷорати хурд ва миёна амал мекунад. Вале ҳиссаи онҳо ба истеҳсолоти даромади умумӣ ҳанӯз ночиз мебошад. Аз роҳи фаъолияти тадбиркорӣ то ҳанӯз тамоми саддҳо бардошта нашудаанд. Аз ҷумла дар бобати ҷудо кардани кредитҳо як қатор мушкилотҳо мавҷуданд.

Дар бобати равнақ додани варзиши бачагона корҳои азиме амалӣ мегарданд, дар ноҳияҳои Хатирчӣ ва Қизилтеппа соли равон се маҷмӯи варзишӣ ба истифода супурда шуданд. Дар шаҳрҳои Навоӣ, Зарафшон ва Учқудуқ зиёда аз 10 иншооти варзишӣ аз таъмири умумӣ баромаданд. Вале дар ин ҷабҳа ҳам камбудиҳо мавҷуданд. Танҳо 25,6 фоизи бачагони синни 6-17 сола ба машғулиятҳои варзишӣ ҷалб карда шуданд.

БУХОРО. Дар иҷлосия корҳое, ки оид ба татбиқи ислоҳот, минбаъд беҳ сохтани некӯаҳолии халқ ва таъмини инкишофи мӯътадили иқтисодиёт баррасӣ шуданд. Ба иҷлосия ҳокими вилоят С. Ҳусейнов сарварӣ кард.

Дар тӯли сол корҳои муайян оид ба инкишофи иҷтимоию иқтисодии вилоят ба сомон расиданд. Дар соҳаҳои нақлиёт, алоқа ва хизмати маишӣ нишондиҳандаҳои баланд ба даст омаданд. Шумораи корхонаҳои муштарак қариб ба 60 адад расид.

Дар хоҷагии қишлоқ муваффақиятҳои хуб ба назар мерасанд.Супоришоти шартномавӣ оиди ба давлат фурӯхтани пилла, ғалла ва пахта иҷро гардиданд. Дар иҷлосия аз хусуси камбудиҳо ва мушкилоти мавҷуда низ сухан рафт. Қарзи аҳолӣ оид ба пардохти хизматҳои коммуналӣ зиёд аст. Кори оид ба додани саривақтии моҳонаҳо, нафақа ва стипендияҳоро низ наметавон мувофиқи матлаб гуфт.

ТИРМИЗ. Чунонки дар иҷлосияе, ки ба он ҳокими вилоят Т.Қодиров сарварӣ намуд, қайд гардид, соли равон барои хоҷагии қишлоқи вилоят соли нек омад. Дар соҳаҳои пахтакорӣ, ғаллапарварӣ ва пиллапарварӣ муваффақиятҳои назаррас ба даст омаданд. Ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти хоҷагии қишлоқ ба 5,6 фоиз афзуд.

Даромади соф аз пахтакорӣ 21, аз ғаллапарварӣ 7 миллиард сӯмро ташкил дод. Мувофиқи фармонҳои Президент дар бораи самтҳои муҳими амиқгардонии ислоҳот дар хоҷагии қишлоқ ва Консепсияи инкишофи хоҷагиҳои фермерӣ дар солҳои 2004-2006-ум дар вилоят имкониятҳои васеъ барои инкишофи ҳаракати фермерӣ ба вуҷуд омаданд. Барои 4404 хоҷагиҳои фермерие, ки амал мекунанд, 27,5 фоизи тамоми заминҳои киштшаванда ҷудо гардид, дар соли 2004 бошад ин нишондиҳанда боз меафзояд. Заминҳои 22 хоҷагии ширкатии камдаромад ва зараррасон ба истифодаи фермерҳо дода мешаванд.

Иштирокдорони иҷлосия масъалаҳои ташаккул додани буҷаи маҳаллӣ, истифодаи пурсамари он, беҳгардонидани пардохтҳои андоз, инкишофи соҳаи иҷтимоиро муҳокама намуданд. Дар бораи сарфакорона истифода бурдани захираҳои табиӣ, такмил додани хизмати нақлиёт ва ба вуҷуд овардани ҷойҳои нави кор фикру ақидаҳо гуфта шуданд.

Дар иҷлосия ҷонишини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ўзбекистон Р. Азимов иштирок кард.

САМАРҚАНД. Ба иҷлосия ҳокими вилоят Р. Холмуродов раисӣ кард. Дар он вазифаҳое, ки маърӯзаи Президент дар иҷлосияи ғайринавбатии Шӯрои вилоятии депутатҳои халқӣ пеш гузоштааст, ҳамчунин самтҳои бартариноки инкишофи иҷтимоию иқтисодии вилоят, иҷрои буҷаи маҳаллӣ дар соли 2003 ва истиқболҳои нишондиҳандаҳои асосии соли 2004 баррасӣ гардиданд. Дар вилоят иҷрои нақшаи даромадҳои соли ҷорӣ мувофиқи чашмдошт мешавад. Ин муваффақият бинобар баланд гардидани ҳосилнокӣ дар хоҷагии қишлоқ ба даст меояд.Вале на дар ҳама ҷо кор мувофиқи матлаб мебошад. Дар маҳалҳо, бахусус дар деҳот бояд фаъолиятнокии мардум баланд бардошта шавад. Як қатор корхонаҳои бузурги саноатӣ ба ташкили кор бинобар шароитҳои иқтисоди бозорӣ ва истеҳсоли молҳои рақобатбардор эътибори зарурӣ намедиҳанд. Зарур аст, ки камбудиҳо дар инкишофи тиҷорати хурд ва миёна бартараф гарданд.

Дар иҷлосияҳо бинобар масъалаҳои баррасишуда қарорҳои дахлдор қабул гардиданд.

ЎзА.

Соли салтанати бӯзина

Дар он ҳангом, ки шоми соли навӣ ақрабакҳои соат болои рақами дувоздаҳ қарор мегиранд, бӯзинаи чолоку зирак по ба арсаи фаъолият мегузорад. Дар ин сол ҳама чизро аз ӯ метавон мунтазир шуд.

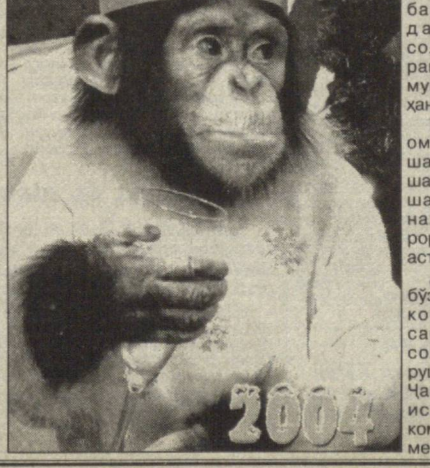

Бӯзинаи далеру шуҷоъ ва оқил хотираи қавӣ дорад ва зарофатсанҷ аст. Ҳамзамон ба ислоҳоту дигаргуниҳо ва мансабу обрӯ ҳусни таваҷҷӯҳ дорад.

Аз рӯи солшумории шарқӣ (мучал) Соли 2004 соли Бӯзинаи сабз ва ҳавсалаи занона аст, ки чиноиён (Ин) гӯянд. Аз рӯи рақамгузорӣ сол таҳти таъсири Уран—сайёраи мунаҷҷимону сеҳргарон қарор дорад. Дар ин сол либосҳое мӯд мешаванд, ки нақшу суратҳои номафҳум доранд. Маслиҳат он аст, ки ба мӯ орои хосса ва тобишҳои гуногун дода шавад.

Рангҳои асосии сол: сабз, хокӣ шишагун, зумурradӣ ва кабуду осмониянд. Замин заминаи кулли рӯишҳост, аз ин ваҷҳ ба рангҳои асосии сол зорчинӣ, сурхи сиёҳтоб ва региро бояд илова кард.

Бино ба натурфалсафаи (фалакфами табиат) чиноӣ ин рангҳо имкон медиҳанд, ки дарахтон нирӯи мазори худро нигоҳ доранд. Ва дар баргу бори дарахтони соли 2004 рангҳои фавқ мунъакис хоҳанд шуд.

Рӯзҳои омаддор: душанбе, панҷшанбе, ҷумъа, шанбе, санаҳои бобарор: 4, 2, 6, 9 аст.

Дар соли бӯзина санъат, корчаллонӣ, савдо ва соҳаи молия рушд мекунад. Ҷавонони боистеъдод ба комёбиҳо ноил мегарданд.

Соли 2004 барои бисёр мамлакатҳо соли дигаргуниҳои иҷтимоӣ, сиёсӣ ва иқтисодӣ хоҳад буд.

Маҳз дар ин сол нирӯи кашиши ҷирмҳои кайҳонӣ меафзояд, навшавӣ ва пешрафт дар соҳаҳои гуногуни зиндагӣ ба назар мерасанд.

Дар илм, техника, сохтори компютерӣ ва усулҳои табобат низ тағйироти куллӣ ба амал меоянд. Бӯзина ба сари сайёраамон заминҷунбӣ ва бемориҳои ғайричашмдошт низ шояд оварад. Бояд дар ин сол ҷигар, заҳрдон ва гурдаҳоро эҳтиёт кард.

Ба рӯи дастархони солинавӣ банану норҷил (кокос) ва афлесун гузоштанро фаромӯш накунед. Ранги сабз доштани салату нӯшокиҳо хосияти хуб дорад.

Ҳоло тамоми дунё дар остонаи Соли нав гардиши бурҷи Далвро мунтазир аст, ки таҳти таъсири сайёраи Уран хоҳад буд.

Соли нав бароятон муборак бошад!

О.МИРС.

Эркин Аъзамро халқ дӯст медорад

[illegible]

Ҷамъияти саҳомии «Ҷиззахпластмасс» аз корхонаҳоест, ки тартиби кори худро хуб кардаанд. Маҳсулоте, ки ин корхона истеҳсол мекунад, дар анборҳо намемонанд. Молҳои ниёзи мардум, плёнкаҳои полиэтиленӣ, ки дар хоҷагии қишлоқ ва хатҳои об ба кор меравaнд, талабгорони зиёд доранд. Корхона супоришоти нӯҳмоҳаи имсолаи худро 102 фоиз иҷро намудааст. Меҳнаткашони корхона ният дорад, ки соли 2003-юмро бо даромади хуб ҷамъбаст намоянд.

Дар сурат: Коргарони сехи истеҳсоли полиэтилен **Юнус Обидов** ва **Солим Шукуров**.

Суратгир Р.АКБАРАЛИЕВ.

Солаки нав муборак

Бози ало қар-қар кард,
Аз зимистон хабар кард.
Селаи гунҷишкакон
Ба ҷои нав сафар кард.

Барфаки нав муборак,
Солаки нав муборак!

Хуштаказон шамолак,
Гирёнда чашми абрак,
Бар кӯху дара овард,
Борону барфи лак-лак.

Барфаки нав муборак,
Солаки нав муборак!

Эй амаки теплакӣ,
Барфак омад лак-лакӣ,
Як зиёфат аз шумо,
Ба номаи барфакӣ!

Барфаки нав муборак,
Солаки нав муборак!

Рухшона

Рухшона ҳамранги моҳ,
Мижгонаҳоят сиёҳ,
Дорад абрӯи камон,
Чеҳраш моҳи тобон.
Ин духтари ховарӣ,
Курта дорад гулпарӣ,
Гӯшворакош ахтарӣ,
Доманакош пар-парӣ.
Рақсаду хонад суруд,
Бо шавқу завқ хушнуд.
Ба духтари арзанда,
Чил кокулаш зебанда.
Ин мӯҳои хушшона,
Аз модараш нишона.

Зебои ТОҲИРИЁН.
ТОШКАНД.

Соли таваллуди Атой

(Порча аз қисса)

[illegible]

дар паноҳи ягон маҷнунбед изҳори дил...Ҳамин хел?

—Тахминан ҳамин тавр,—гӯён Рахшона нимтабассум кард.

—Ҳамааш мешавад. Хуллас, ба ду гӯшатон ҳалқа кунед: аллакай ман изҳори муҳаббат кардам, ҳисоб. Кино, театр, яхмосхӯрӣ — баъд. Хӯш, ба ман мерасед?

—Тавба. Ғалатӣ будаед-а...

—Одамони ғалатиро бад мебинед?

—Не-не, мақсади маро равшантар нафаҳмидед.

—Минбаъд барои фаҳмидан азму ҷазм мекунам. Хӯш, гап ин тӯ: имрӯз ба музеи таърих меравем. Фурсати холӣ доред?

—Музей?! Чаро музей, музеи таърих?..

—Медонед-чӣ, ман ду моҳ боз дар дунёи куҳан зиндагӣ мекунам, таърихи адабиёт, умуман, ба омӯхтани таърих сахт часпидам. Имрӯз, ҳар ду ба ҳамон манзил рафта, бо дунёи куҳан хайрумаъзур менамудем, мегӯям. Ояндаро низ андеша кардан даркордия, охир, ин тарафаш синну сол мисли бод гузашта рафта истодааст...

—Гапу гапзаниҳоятон шоирона, адабиётчӣ буданатон чун оина равшан,—Рахшона лаб ширин кард ба ин сӯву он сӯ бо шавқ назар давонда.—Агар мурод тамошои музеи таърих бошад, ман розӣ, меравем. Чанд вақт боз ба музей нарафта будам. Алалхусус, бароям ҳоли ҳозир зарур, баъзе ороишҳои дунёи наву кӯҳнаро диданам даркор. Барои кори дипломиам. Агар розӣ бошед, баъди соате вохӯрем. Ба модарам хӯрок пухтанам даркор...

Мо аҳд кардем, ки дар истгоҳи автобус вомехӯрем.

[illegible]

Вай ҳамин қадар хушлибос ва гӯё мулоимтабиат буд, ки худро дар рӯ ба рӯяш як махлуқи оҷизу нотавон ҳис намудам. Ин оҷизӣ дар як нафас нисбати ин марди зиёӣ, мисли одат, дар вуҷудам ғазабу нафратро бедор кард.

—Маро шиносед даркор — ман Бадал Каромат. Шеъру сурудҳоямро аз радиову телевизион дода меистанд.

—Як гӯшам гирифта буд,—бо як навъ хотирҷамъӣ ҷавоб додам. — Бо шумо кай ва дар куҷо шинос мешуда бошам, гӯён ҷонам дар азоб буд. — «Акнун ту ба домат афтонданӣ-а, шоир-олим?!»

—О-о, боз як мухлиси ашаддӣ!—ӯ дандонҳои тиллоиашро (аз Рахшона чашм намеканд) ба Рахшона гӯё намоиш медод.

—Андак пасттар,—дастҳоямро аз ғояти ғазаб ба ҳаракат андохтам писхандомӯз.—Як шиносам ҳаст. Мисли шумо ӯ низ шоирӣ мекунад. Лекин шеърҳояш аз ҳад зиёд бенамак, бемаънӣ...

—Дӯстам, гап аз худатон намемонад, эҷод — ин як ҷараёни мураккаб. Медонед...

—Медонам. Лекин шеърҳои поймапои ҳамон шиносамро шунида, «шеърҳои навиштааш аз доираи адабиёт фарсаххо берун-ку!»,—гӯён, баъзан хуноб мешавам, ғам мехӯрам. Зеро медонам, ки ин гуна шоирҳо мафҳуми муқаддас — адабиётро ба ҷуз хору зор кардан, дигар ҳунаре надоранд-дия! Абдулло Қодирӣ, Ойбек, Ғафур Ғулом ва Абдулло Қаҳҳор барин адибонро месазад, ки эҷодкор гӯем! Аз рӯи шунидам, шумо низ номзади илм, ҳамту? Вай шиносам ҳам номзади илм. Баъзан худ ба худ ба ҳоли ӯ раҳмам омада, мегӯям: рисолаи докториашро ҳам на-

[illegible] чи ки ояд, дар қолаби қиссаву роман дар газетаву маҷаллаҳо пай дар пай чоп кардан мегиред. Бо нашриётҳо алоқаатон зӯр. Китобхонҳои шӯрпешонӣ чакидаҳои қаламии шуморо мутолиа намуда, «Адабиёташ ҳамин будагист, агар не, ҳаргиз чоп намекарданд»—гӯён умри ширинашонро беҳуда мегузаронанд. Лекин, бадбахтии кор дар он, ки рафта-рафта диди ин хонандаҳо ба шумо барин «адибон» мос мешавад. Бо баҳонаи «Ба адабиёт хизмат кардан» боре ба гӯшаи хаёл намеоваред, ки савияи китобхонҳои ҷавону пир маҳз бо ҳамин восила паст меравад. Хӯш, ба фикри шумо, номи ин хел адибтарошонро чӣ гуфтан мумкин?

—Мебахшед, додар, саҳл сархуш метобед, сад-дусад бардоштаанд-дия,—гуфт ӯ ниҳоят нафас дар гулӯяш печида.

—Дар иду тантанаҳо панҷоҳсадто мегирам.

—Имрӯз ид кардаанд-дия, мегӯям?

—Ид кунам меарзад,—ба Рахшона бо теғи чашм назар давондам. Вай ба гапҳои ман, аҷабо, бо ҳавас гӯш андохта, ноаён механдид сар ба зер афканда.—Афсӯс ки...

—Афсӯс ки ман идатонро вайрон кардам, ҳамин хел?

—Чӣ чора?—гуфтам,—касби муқаддаси шумо аслан — ҳамин. Шумо ба ин дунёи зебо барои ҳаром кардани иду тантанаҳо тавлид ёфтаед.— Ин гапро ба гуфтан гуфтаму вале аз тарси он ки дар ҳузури ҷавондухтар бо ягон гапи хунуки гӯшношунида шармсорам мекунад, ҳадаҳа аз бағали Рахшона доштам.—Амон бошанд!

Мо хеле роҳ паймудем, на Рахшона лаб ба сухан мекушоду на ман. Мисли гунаҳгорон

[illegible]

—Дигархелтар-дия, масалан, табиатан мулоимтар...-Монанди Мадҳиддин. Ба он дараҷа не, албатта. Ҳамин хел як ҳамкурс дорам. Хомӯш мегардад, мӯмину қобил. Ҳар киро бубинад — даст ба сина бурда, узр мепурсад. Аз ғояти бисёр узрпурсӣ гиребони костюмаш ялаққос мезанад...

—Шумо-чӣ, гумон мебаред, ягон рафтори носазо, ё ки ягон ҳарфи беҷо задед?

—Ман...дидед-ку! Вай бечора ба ман ягон гапи ганда назада буд...

—Ба назари ман, дуруст кардед, ҳамин тавр рафтор кардан даркор буд. Вай дар донишгоҳи модарам кор мекунад. Модарам ӯро «дилетант» мегӯянд. Э монед ҳамонро, аз хотир баоред.

«Дуруст кардед, ҳамин тавр рафтор кардан даркор буд». Ин калимаи гувороро ҳанӯз аз ягон кас нашунида будам, вале дар орзуи шунидани он мегаштам...

—Истед!

Рахшона меистад. Кебида сарашро мебардорад. Нигоҳҳояш ҳайратомӯз. Рухсораҳояшро оҳиста ба зери кафҳоям мегирам, «Ёфтам!»—мегӯям дилам ба туғён омада.—«Ёфтам!»

«Ёфтӣ!»—гӯён садо мебароранд пештоқҳои иморатҳои баланди ду тарафи роҳ, осмон, туманҳои ба сони дили равшан...—Ёфтӣ!».Рухсораҳои Рахшонаро ба зери кафҳоям мегирам. Аз қаъри чашмони софу беғубораш чашм наканда, кулли бисоти дунё, худи дунёро низ аз хотир мебарорам — дар дилам як дунёи наву Рахшона падид меояд...

Тарҷумаи Бекназар ТӮЙНАЗАР.

Латифаҳои рӯз

Фарқи дӯкону бозор

Афандӣ ба дӯкони мевафурӯшии хусусӣ даромаду шоҳиди ҷанҷоли фурӯшандаю харидор шуд. Харидор саъй дошт ба ивази пулаш себи хостагиашро гирад. Фурӯшанда бошад, кӯшиш мекард, ки себҳои пажмурдаю кирмхӯрдаро баркашад. Муноқиша, ки авҷ гирифт, Афандӣ ба харидор рӯ оварда гуфт: бародар, ба бозор равед, он ҷо пул медиҳеду хостагиатонро мегиред. Ин ҷо бошад, дӯкони хусусӣ соҳибаш ба ивази пулатон хостагиашро медиҳад. Наход ҳанӯз ба ин фарқи дӯкони хусусиву бозор нарасида бошед?

Аз замин болотарем

Рӯзи дигари заминҷунбӣ улфатҳо Афандиро дида:—Ҷӯра, аҳли байт аз заминҷунбӣ нороҳат нашуданд, осебе надиданд,—гӯён ҳолпурсӣ карданд.

—Раҳмат, вале мо аз заминҷунбӣ хабар надорем, зеро манзили мо дар замин не, балки дар ошёнаи 10-ум аст, оромона ҷавоб дод Афандӣ. Ҷӯраҳо аз мутоибаи ӯ завқ бурда қаҳ-қаҳ заданд.

Чашми рост равшантар

Афандиро, ки мошинсавор мерафт, нозири роҳ боздошт.

—Чароғи чапи мошин дар намегирад, дар чунин обу ҳаво ҳарду чароғро дар гиронда ҳаракат кардан лозим, вагарна...

Афандӣ суст наомад: медонед бародар, азбаски қобилияти биниши чашми ростам нисбати чашми чап 50 фоиз кам аст, чароғи тарафи ростро даргиронда му чароғи тарафи чапро не. Чашми чап, ки 100 фоиз мебинад, ба даргиронидани чароғи ин тараф ҳоҷате нест.

Охир, дар шароити иқтисоди бозор қувваи электрро мо сарфа накунем, кӣ мекунад?! Нозир , ки ҷавоби муносиб ёфта натавонист, ноилоҷ аз паси доштани мошинҳои дигари қоидавайронкун шуд.

Ба худам диҳед

Афандӣ ба хаткашон: минбаъд «Овози тоҷик»-ро на ба завҷаам, балки маҳз ба худам диҳед, гуфт.

—Чаро ҳайрон шуд ӯ.

—Зеро матолиби тару тозаро, ки дар саҳифаҳои рӯзнома чоп шудаанд, сараввал янгаатон мутолиа мекунаду пасмондаҳояшро ба ман медиҳад,— ҷавоб дод бо қатъият Афандӣ.

Хаткашон ғайр аз китф дарҳам кашидан илоҷе наёфт.

О.ТОҲИР.

Файз Маҳмуд

Зимистони офтобӣ

**Дар шаби ялдо,
Бобаи барфӣ,
Марди солору мудаббир,
Дар хаёлам аз фарози кӯҳи Помир,
Мешавад поён,
Мисли ман—мӯсафед,
Аммо ҷавон.**

**Ибтидо,
Баҳри табрикоти фарзандони Ҳавво,
Баҳри таҳниоти пайвандони Одам,
Бар Урупо,
Мениҳад поро,
Ҳадяи тоҷикӣ мебахшад Урупоро!**

**Баъд баргашта,
Дашту ҳомунро гузашта,
Мешавад меҳмони дастархони хушку
чашми тар дар Тоҷикистон,
Мешавад меҳмони вайронхонаҳои
сарду эҳзон,
Оташи ғам,
Пайкари барфини ӯро мекунад об,
Мешавад сӯзандатар аз офтоб...**

**Дар зимистон,
Сарзамини тоҷикон,
Гоҳ-гоҳе офтобист,
Ҳеҷ донӣ луғзи рӯзи офтобӣ чист?
—Буғзи сӯзи Бобаи барфист,
Чун ғами ман,
Чун ғами ту,
Аз тани ӯ қатра-қатра мешавад об,
Бар Зарафшону Бадахшону ба Кӯлоб,
Гар чунин рӯзони доимаҳ камшуморанд,
Ғам шуморанд,
Ғамшуморанд...**

Ба ҷойи нӯшбодҳои солинавӣ

Мурувват кунед, тоҷирон!

(Ба «Овози тоҷик»)

—Ман, «Овози тоҷик» «Соли меҳр ва мурувват» 80-сола мешавам, хабар доред?!

—Бале!

—Лекин як чизро пай намебаред!

—Чиро ?!

—Агар хоҳед, ки рӯҳи кормандон ва муштариёни мушфиқи гузаштаи банда шод шавад, маро ҳамеша «ранда» карда, бозоргир кунед ва, албатта, сафи муштариёнро зиёд намоед.

—Дар шароити иқтисоди бозор азоб мекашем.

—Тоҷирони бамурувватро тезтар ёбед. Тоҷироне, ки ба қадри мани солхурда мерасида бошанд. Роҳи ягона — ҳамин. Дар «Соли меҳр ва мурувват», маҳз дар дили тоҷирон оташи раҳму шафқат забона мезанад ва онҳо, албатта, мурувват мекунанд.

Арчаи бехазон

(Ба собиқ муовини сармуҳаррир, нафақахӯр Мӯҳсин Умарзода)

—Аз жанрҳои журналистика, адабиёту санъат, таъриху забоншиносӣ, мусиқаю санъати рассомӣ, таърихи забонҳои дунё...савол намедиҳам. Чунки ба ҳамааш ҷавоб дода метавонед. Бинобар ин як суоли кӯтоҳ дорам.

—Хӯш,—чеҳраи устод равшан мешавад.

—Шумо чиро намедонед?

—Эҳа-а, як олам чизро намедонам.

—Масалан?

—Масалан, намедонам, ки «Овози тоҷик» чанд сол умр мебинад!

—Боз чиро намедонед?

—Қисматиояндаи хонандаҳои «Овози тоҷик»-ро намедонам. Хуллас, як олам гап. Агар гӯям, шояд садҳо китоби калонҳаҷм шавад.

—Дархости шумо дар соли нав?

—Умри «Овози тоҷик» дароз, хеле дароз шавад, ақаллан арчаҳои бехазон барин.

Мӯйлаби сиёҳу сафед

(Ба Тоҳир Олимбоев—муҳаррири бахши ахбор ва варзиш)

Устод Тоҳир Олимбоев (О.Тоҳир) аз ҳафтод гузашта бошанд ҳам, ба мӯйи сипсиёҳи қатрониашон ҳар бандаи худо ҳасад мебарад. Лекин, аҷабо, мегӯям худ ба худ, чаро дар мӯйлаби будёнимонандашон торҳои мӯйи сафед дамидааст.

—Ман ҳайрон, устод?—дирӯз дар арафаи Соли нав кунҷкобӣ кардам.—Мӯйи саратон-ку ягон тори сафед надорад. Аммо дар мӯйлабатон...

—Дили сафедам ба баъзе торҳои мӯйи мӯйлабам задааст,—бадоҳатан ҷавоб доданд О.Тоҳир, мисли одат, гапи маро аз даҳонам гирифта. Ва боз афзуданд: одам худаша худаш бояд хурсанд карда гардад.

Масалан, дирӯз ширкайф қадам зада ба хона мерафтам. Дар бари роҳ як мӯйсафеди зардина кулоҳашро чаппа монда садақа металабид. Шайтон маро аз роҳ зад. Як тангаи даҳсӯмаро ба кулоҳи ӯ партофта, бист сӯм «здачи» гирифтам.

Вай ҳам хурсанд, ман ҳам!

Пиёда омадам

(Ба Маъруф Отахонов—муҳаррири бахши иқтисодиёт)

— Бек, имрӯз шири аз модар хӯрдаам аз даҳонам омад!

—Ягон кору ҳоли хунук рӯй дод?—ба аъзои баданам мурғак давида, қаламу коғазро як сӯ мондам.

—Воқиаи хунук нашудаасту лекин аз Юнусобод пиёда омадам. Раддаи тугмаҳои палтоям рехт. Ба болои ин киссаам «пажар» шуд. Як тангаи сиёҳ намонда...

—Агар пиёда омада бошед, барои чӣ кисса «пажар» мешудааст, тугмаҳоятон мерехтааст?!

—Устоҳо мошинамро таъмир мекунанд,—шарҳ доданд Маъруфака.—Автобуссавор омадам. Дар якта автобус не, албатта. Бо се-чор автобус сар халондам.

—Дилама қариб буд, ки кафонед-е, ман гумон кардаам марди шастсола аз Юнусобод барин ҷо чӣ хел пиёда омадааст.

—Магар «пиёда омадам» гуфтам?—Маъруфака хандиданд. — Агар ҳамин тавр гуфта бошам, он қадар дурӯғ ҳам не. Автобусҳо аз пиёдагардҳо ҳам оҳиста роҳ мегаштанд.

Кори зан

(Ба Тӯхтамиш Тӯхтаев (Паймон)—муҳаррири бахши фарҳанг)

— Дар ёдатон ҳаст? Соли нав ба кор омаданатон янга ба табобатхона афтида будаанду ба писари дар гаҳвора будаатон—Манучеҳр шир харида овардед.

—Чӣ буд?

—О, аз ҳамсари банда пурсида будед, ки ширро чӣ хел мепазанд? «Мардак дуппадуруст шеър мегӯяд. Аммо одамизод бо шир калон мешаваду наход ширпазиро надонад?!»- аз дилам мегузашт.

—Ҳа-а, гапи кӯҳнаро бод медиҳам, гӯед. Шумо-чӣ! Картошкапазии худатонро фаромӯш кардед?

—Фаромӯш накардаам, — аз эроди бемавридам сурху [illegible]

Тиреза бастагӣ. Дуд аз куҷо? Давида ба ошхона омадам. Картошкаҳо мисли ангишт дар дег кабоб шуда, дуд мекарданд. Хуллас, дег аз кор баромад. Зеро илоҷи тарошидани картошкаи сӯхтаро наёфтам. Бо табарча тоза карданӣ шудам. Куҷо? Мисли шилм ба таги дег часпида буданд картошкаҳои калон-калон...Баъд ҳамсарам ду-се рӯз дегро чаппа карда, ба шӯълаи газ дошт. Картошка батамом сӯхта, таги деги сиёҳ маълум шуд.

Тӯхтамиш ба ҳамин воқиаи кӯҳна шамма мекард.

—Вай ҳодисаи тасодуфӣ буд?—гӯён худро сафед кардам.

[illegible]

(Давомаш дар сах. 4).

Рӯйдодҳои ҷаҳон

Хабарҳо, воқеаҳо, шарҳу тафсилот

Кӯшиши дуюм низ барои алоқа пайдо намудан бо модули илмии «Бигл-2» бенатиҷа монд. Он 25 декабр ба сайёраи Марс фуруд омад, ки аз истгоҳи байналмилалии байниқитъавии худкори «Марс-экспресс» сар дода шуда буд.

«Бигл-2» ҳам мисли дастгоҳҳои собиқ дар Марс мемонад ва ба он насиб намегардад, ки «пайғоме» аз Марс ба заминиён бирасонад.

Аз «Бигл-2» садое нест

Мақсади асосии ба кайҳон сар додани «Бигл-2» аз Марс овардани намунаи хок буд. Аммо дар баробари он ба саволи доимии инсоният «оё дар Марс ҳаёт ҳаст?» ҷавоб гуфтан буд. Ин якумин дастгоҳи парвозкунанда ба системаи сайёраи Офтоб мебошад, ки танҳо бо кӯшиши Иттиҳоди Урупо анҷом дода шудааст.

Тавре ки хулоса мешавад, Умед буд, ки ин ғояи аҳли илми Британия ва дастовардҳои кайҳонии Урупо ҷомаи амал мепӯшад ва барои онҳо шӯҳрат меорад.

Бо вуҷуди ин бебарориҳои алоқа бо «Бигл-2» дар тӯли ҳафтаҳои оянда кӯшиши ба вуҷуд овардани алоқа идома дода мешавад.

Сайёраи Сурх азаввали кӯшиши Замин барои бо он ба муомила пардохтан ҷавоби «рад» мегирад. Зеро «Бигл-2» ёздаҳумин дастгоҳе мебошад, ки аз Замин ба Марс расидааст. Аммо танҳо сетой он ба он сайёра бе шикаст фуруд омадааст.

«Пойҳои» зидди мина

Ширкати амрикоии «Дефенс индастриз интернешнл», ки ба истеҳсоли лавозимоти ҳарбӣ ихтисос дорад, дар бобати дӯхти василаи нави ҳимоя аз минаро эълон намудааст.

Он пӯшаки махсусе мебошад, ки ба пойафзол баста мешавад. Ба он ҳаво дам додан зарур аст, ки ҳангоми қадамзанӣ ба ҷои эҳтимолии минагузошта чандон фишор намеорад ва таносуби вазни шахс ҳатто мутобиқи вазъият танзим мегардад.

Ихтирои мазкур озмуда шуда, аз он истеъмолчиёнаш қаноатманд гаштаанд. Патенти чунин навоварӣ аз ҷониби ИМА дода шудааст ва он аллакай дар артиши Исроил ва яке аз созмонҳои ғайридавлатӣ барои истифода расонда шудааст. Корхона қарор додааст, ки соли 2004 озмоиши василаи зидди мина ба анҷом расида, баъд ба истеҳсоли саноатӣ мепардозад. Зарурат ҳоло ба чунин восита хеле аён аст, зеро дар айни ҳол мувофиқи маълумоти СММ дар ҷаҳон 60-70 млн. дона мина дар зери хок мандӣ мумкин аст дар ҳар лаҳза таркад. Ва соле аз он 26 ҳазор одамони мулкӣ ҳалок мегардад.

Эътироз ба шакли коршиканӣ

Як рӯзи кории Верховная Рада (порлумон)-и Украина тақрибан зоеъ шуд, зеро мухолифони сиёсии қувваи ҳоким, ки аксарияти парлумонро ташкил медиҳад, нагузоштанд маҷлис барпо шавад.

Аз пагоҳии барвақт он депутатҳое, ки ба фраксияҳои «Украинаи мо»-и Виктор Юшенко ва Блоки Юлия Тимошенко дохиланд, мизи раёсати парлумонро иҳота карда, кори маҷлисро шикастанд. Вақте ки депутатҳои президентгарои парлумон, ки аксариятро ташкил медиҳанд, хостанд онҳоро ором намуда, ба ҷои нишасташон баргардонанд, он гоҳ тарафи муқобил системаи электронӣ ва дигар василаҳои техникиро аз кор баровper барoварданд.

Иллати ин муқовимати мухолифони ақаллият аз он иборат буд, ки онҳо эътироз ба ворид намудани ислоҳ ба Қонуни Асосии Украина доштанд. Ислоҳи мазкур пешбинӣ менамояд, ки аз соли 2006 президенти мамлакатро на мардуми кишвар, балки парлумон интихоб хоҳад кард.

Бо вуҷуди ин муқовимат қувваи президентгарои парлумон лоиҳаи қонуни мазкурро, ки якҷоя бо маъмурияти президент таҳия гаштааст, қаблан дастгирӣ карда буд. Ҷониби муқобил эълон намудааст, ки ин овоздиҳӣ ғайриқонунӣ аст,—менависад ҳафтаномаи «Труд-7».

«Санта-Клауси» ғоратгар

Парешонхотирии ғоратгари чиҳилсола дар либоси Санта Клаус (Бобои барфӣ) боиси боздошт шудани ӯ гаштааст, ки маҷбур аст Соли нави 2004-ро дар маҳбасхона истиқбол намояд.

Грегори Ҳарланд-Уайт хост пеш аз ҷашни Милод дар либоси Санта-Клаус дар ҷазираи Тасмания, ки дар ҷануби-шарқии соҳили Австралия ҷойгир аст, ба банке «ташриф оварда», аз он ҷо сарватманд бозгардад.

Корномаи ғоратгар гӯё дар аввал барои вай хуб сурат гирифт ва ӯ бо истифода аз филизи таппончамонанд бо таҳдид ба ходимони банк маблағи муайянеро бо худ ба яғмо бурд. Барои зудтар аз таъқиби эҳтимолии политсия раҳо кардани худ Грегори ба як вагони сари роҳ, ки он ҷо дучорхаи худро гузошта буд, даромада, либоси бараш — пӯшоки Санта-Клаусро кашида, ба қиёфаи аслии зоҳирии худ баргашт. Аммо ӯ дучорхасавор хушҳол мерафту чашмҳояш ба шимаш афтоду якбора ҳуш аз сараш парид, зеро ҳангоми либосивазкунӣ ӯ аз иллати парешонхотирӣ шими сурхи Санта Клауси пирамардро фаромӯш карда буд, ки аз худ бадар намояд ва гузашта аз ин шими бегона ба ғоратгар халал мерасонд, ки зудтар чархи велосипедро бигардонад. Вале то ин ки ғоратгари бебарор акнун чӣ кор карданашро фикр кунад, худро дар иҳотаи ходимони политсия дид, ки ҳоло ҳукми додгоҳро дар маҳбасхона интизор аст.

Қайдҳои сафар

Ёд аз ман ҳам кунед...

«Дамас» роҳи калони байни Тошканду Бекободро, ки қариб 150 километр аст, гўё дар як чашм задан тай намуд.

—Ана ба ситоди (пост) сарҳадӣ расидем,—гуфтани оҳангсози номии ўзбек, арбоби шоистаи санъати Ўзбекистон, муовини раиси Иттиҳоди оҳангсозони ҷумҳурият, ҳамдиёри Аширмат Назаров Ҳабибулло Раҳимов водор сохт, ки устод Назармат аз нақли сарғузашти ҷолиби худ бозистад.

—И-е. аллакай расидем?—[illegible] ба пеш чашм дўхт ҳамсафари дигари мо, шоир ва адиби [illegible] Искандари Раҳмон.

—Ҳа, омадем,—гуфт ронандаи ҷавону камсухан Баҳодур.—Акнун шиносномаҳоятонро омода кунед ҳам мешавад.

«Дамас» бозистод. Акаи Ҳабибулло, ки дар ин роҳ [illegible] бисёр рафтуомад мекунад [illegible], шиносномаҳои моро гирифта берун рафт. Шамоли хунуки Бекобод мевазид.

—Ҳавои ин ҷо сард будааст,—гуфтам ба акаи Искандар, ки низ чун ман аз мошин фуромада буд.

—Ин холо [illegible], вокеан ҳам сард аст, вале хушбахтона, ҳанўз он шамоле нест, ки ба номи «Шамоли Бекобод» маъруф аст,—гуфт устод Назармат аз мошин фуромада.

Акаи Ҳабибулло баргашт ва хабар дод, ки ба гузаронидани мошин рухсат надоданд. Мизбонон аллакай дар он сўи ситод моро мунтазиранд. Лозим меояд, ки мошинро ин ҷо гузорему худамон пиёда гузарем...

Ў ҳанўз суханашро ба охир нарасонида, аз он сўи ситод овози карнаю сурнай садо дод. Маълум, ки тоҷикистониён ба сарҳад расидани мо— бародарони ўзбекистонии худро медонанд ва ба истиқболи мо шодиву хурсандӣ мекунанд.

—Чора чист, [illegible]—гуфт ҷанговари собиқ Назармати 87-сола ва [illegible] бардам-бардам қадам гузошт.

Мо низ мошинро бо ронандааш дар ин сўи ситод гузошта, аз паи ў равон шудем.

Ҳамватанони устод Назармат ва акаи Ҳабибулло моро [illegible] истиқбол гирифтанд. [illegible]

Аллакай дар мошин акаи Ҳабибулло моро бо мизбонон [illegible] муовини раиси ҳукумати ноҳияи Спитамен [illegible] шинос кард.

Карвони мошинҳои мо назди бинои ҳукумати ноҳия қарор гирифт. Моро дар ин ҷо раиси ҳукумати ноҳия Носирхон Акмалов, муовинони ў, адабиётшиноси маъруфи тоҷик, [illegible] вилояти Суғд, профессор Атахон Сайфуллоев, роҳбари шуъбаи вилоятии Иттиҳоди нависандагони Тоҷикистон шоир Аҳмадҷони Раҳматзод ва дигарон пазирой намуданд. [illegible] гушаҳои бисёр зебои маркази ноҳия будааст, раҳсипор шудем. Дар он ҷо ҳам моро мактаббачагон ва устодони онҳо гарм ва бо гулдастаҳо «хайра мақдам» гуфтанд. Марқади шоирро, ки дар пешгоҳи хиёбон воқеъ аст, зиёрат намуда, гулчанбарҳо гузоштем ва сураеро аз Қуръони маҷид қироат карда, рўҳашро шод сохтем.

Сипас қатори мошинҳои мо сўи осорхонаи «Курушкада» равона гардид. [illegible]

Тантанаҳои асосии бузургдошт дар толори театри драмавӣ ва мусиқии ба номи Шукур Бурҳон [illegible]

Ноҳияи Спитамен, ки дорои таърихи куҳан аст, бисёр фарзандони шуҳратмандро парвардааст, ки дар ин силк Аширмат Назаров мақому манзалати шоистае дорад. Мардуми ин макон, ки табиатан шоирдўст ва адабпарваранд, бо ин қабил фарзандони фарзонаи хеш ифтихор мекунанд.

Ин аст, ки ҳукумати ноҳия дар бораи 90-солагии Аширмат Назаров қарори махсус қабул намуд. [illegible]

[illegible] Аширмат Назаров 5 марти соли 1913 [illegible] деҳқони [illegible] ва аввалин маҷмўаи шеърҳояшро таҳти унвони «Ҳосил» соли 1934 нашр кард. Сипас маҷмўаи дигари ў бо номи «Сарзамини шукуфон» чоп шуд. Соли 1934 ба узвияти Иттиҳоди нависандагони Тоҷикистон пазируфта шуд ва худи ҳамон сол дар анҷумани нахустини Иттиҳоди нависандагони ИҶШС-и собиқ иштирок кард.

Аширмат Назаров то оғози ҷанги дуюми ҷаҳон боз бисёр асарҳояшро интишор намуд. Баъд чун дигар ҳамқаламони хеш дар муҳорибаҳои ин ҷанги хонумонсўз қаҳрамонона разм кард. Дар майдонҳои ҳарбу зарб низ қалам ёру сухан ҳамнафаси ҳамешагии ў буданд. Шеърҳои «Россия», «Сурати ҷанговар», «Аз дафтари ҷанговар» маҳсули эҷоди ҳамин давраанд. Шоир дар муҳорибаҳои озодкунии Полша, Чехословакия ва Олмон иштироки фаъол дошт. Бо ғалаба ва рўи сурх ба Ватани азизи хеш баргашт ва ба фаъолияти адабӣ гаравид. Аширмат Назаров барҳақ поягузори адабиёти ўзбек дар Тоҷикистон шинохта шудааст. Асарҳои вай «Барои Ватан», «Садоқат», «Дафтари фронт», «Сухан дар бораи ҷанг», «Дафтари ҷанговар» эҷодиёти ба мавзўи ҳарбӣ-ватанпарварӣ бахшидашудаи ўро гирд овардаанд.

Шоир баробари эҷоди асарҳо ба тарҷумаи осори адибони тоҷик Мирзо Турсунзода, Мирсаид Миршакар, Боқӣ Раҳимзода, Аминҷон Шукўҳӣ, Муҳиддин Фарҳат ва бисёр дигарон камар баст. Шеъру достонҳои ҳамқаламони ҳамзабони худро бо камоли маҳорат ва муҳаббати тамом ба забони тоҷикӣ тарҷума кард. Тарҷумаи силсилаи шеърҳои «Қиссаи Ҳиндустон» ва достони «Ҷони ширин»-и устоди бузурги сухан, Қаҳрамони Тоҷикистон Мирзо Турсунзода ба забони ўзбекӣ аз шоҳкориҳои ў дар ин ҷабҳаи эҷодиёт мебошанд. Устод Мирзо Турсунзода ўро «Пули байни адабиёти халқҳои тоҷику ўзбек» номидааст, ки баҳои сазоворе ба ҳиммат ва кудрати ин ҳамдиёри номдори мост.

Минбаъд асарҳои шоир таҳти унвонҳои «Дар соҳили Кофарниҳон», «Оташ», «Дўстӣ», «Достонҳо», «Дафтари Қаротегин», «Кўҳҳо ва боғҳо» чоп шуданд.

Аширмат Назаров соли 1965 аз олам даргузашт. Хотираи ин марди некном ва шоиру тарҷумони тавоноро мардуми ноҳия пос медоранд. Дар боғи мактаби миёнаи рақами 27-уми ноҳия, ки ба номи ўст, нимтанаи шоир гузошта шудааст. Дар ҳамин таълимгоҳ осорхонаи адиб низ амал мекунад.

Моҳи марти соли равон ба ифтихори 90-солагии ҳамдиёри мо дар мактаби ба номи ў тантанаҳо сурат гирифтанд. Анҷумани имрўза давоми мантиқии тадбирҳои болоист ва эътимоди комил дорам, дар пешрафт ва қавитар гардидани дўстии адабиётҳои тоҷику ўзбек ва дар ин поя ба боз ҳам мустаҳкамтар шудани дўстии халқҳои мо мусоидат менамояд,—гуфт раиси ҳукумати ноҳия дар поёни суханаш.

Олим ва адиби маъруф Атахон Сайфуллоев, шоирон Искандари Раҳмон, Аҳмадҷони Раҳматзод, Қосимҷон Мамаҷонов ва дигарон дар бораи Аширмат Назаров ва эҷодиёти пурбаракати ў суханони самимӣ гуфтанд, намунаҳоеро аз эҷоди худ қироат карданд.

Додари шоири шодравон адиби кўҳансол Назармат ба ҳукумати ноҳия ва мардуми суханпарвару шоирдўсти он миннатдорӣ баён сохт. Тўҳфаҳои хотиравии худро ба ҳукумати ноҳия, осорхонаи «Курушкада» ва мактаби ба номи Аширмат Назаров супурд.

Ҳозирони анҷуман аз ҳунари санъаткорони ноҳия, бахусус ҳунарманди шоистаи Тоҷикистон Қодир Мирашўров, овозхони театри драмавӣ ва мусиқии ба номи Шукур Бурҳон Тоҷинисо Ниёзова ва дуторнавоз, аспиранти Академияи шашмақоми Ҷумҳурияти Тоҷикистон Сироҷиддин Ҷўраев ба ваҷд омаданд ва аз онҳо бо кафкўбиҳо истиқбол карданд.

Аширмат Назаров дар яке аз шеърҳои худ, ки қариб шаст сол муқаддам дар майдонҳои ҷанг гуфтааст, менависад:

Чун баҳори сулҳ
ояд бар Ватан,
Қиссаҳои ҷанг гўед
он замон.
Дар шумори рус,
белорусу қазоқ,
Ёд аз ман ҳам кунед
эй дўстон!

Тантанаҳое, ки дар ноҳияи Спитамен ба вуқўъ омаданд, бидуни муболиға тасбити комили ҷомаи амал пўшидани ин орзўи неки шоири ҷанговар, журналисти шўълавар ва тарҷумони номвар буданд. Чунон ки раиси ҳукумати ноҳия баъди қироати ин мисраъҳо аз ҷониби банда бо лутфи шоирона иброз дошт, ҳамдиёрони сипосгузор ва қадршиноси шоир на ҳамин як рўзу ду рўз, балки тамоми соли равон, зеро соли 2003-юм бо ташаббуси шўъбаи маорифи халқи ноҳияи номбурда «Соли Аширмат Назаров» эълон гардидааст, аз ин фарзанди бузургу обрўманди хеш ёд кардаанд.

Оре, устоди сухан, ҳазрати Фонӣ— Алишери Навоӣ, ки низ ба ду забон менавишту дар рушду равнақи забонҳои ҳар ду миллат саҳм дошт, ҳақ бар ҷониб аст, ки мефармояд:

Чӣ гуна хор кунад чарх
он азизеро,
Ки ишқ дар ҳарами
васл кард мўҳтарамаш.

Дар бозгашт мо дергоҳ хомўш будем, ҳарчанд гуфтаниҳои зиёде доштем. Ҳар кадоме аз мо бардоштҳояшро шояд дар мағзи худ меандешид, дар дилу ҷони хеш ҳазм мекард.

—Паймон, як байти Хоҷа Ҳофиз дар нўги забонам мегардад, вале кайҳо боз наметавонам ба хотир оварам,— гуфтани устод Назармат гўё ҳамаро ҳушёр кард.

—Кадом байтро мегўед,— пурсидам аз ў.

—Дар бораи дўстӣ буд, давоми байти:

«Донӣ ки чист давлат?
Дидори ёр дидан,
Дар кўи ў гадоӣ бар
хусравӣ гузидан...»
«—Аз ҷон тамаъ
буридан осон бувад,
валекин
Аз дўстони ҷонӣ
мушкил тавон
буридан,»—

идома додам ман.

—Офарин. Айнан ҳамин байт,—кўдакона изҳори шодмонӣ кард устод.—Ҳам доди суханро додаасту ҳам пўсткандаи гапро гуфтааст Хоҷа. Воқеан, ҷудоӣ аз дўстону ёрони ҷонӣ сангин аст, хеле сангин...

—Чияшро мегўед. Ҳоло ман ҳам аз ин хусус фикр мекардам,—гуфт акаи Ҳабибулло.

—О, ҳамаи шумо бедор-ку. Гумон доштам, ки хобед, — овоз дод акаи Искандар аз пешгоҳи «Дамас».

Ва мо дарозои роҳи Тошкандро бо сўҳбат дар атрофи ин мавзўъ, бахусус дўстии азаливу абадии халқҳои тоҷику ўзбек, кўтоҳ кардем...

Т.ТЎХТАЕВ,
хабарнигори хоссаи «Овози тоҷик».

Дар сурат: (аз чап ба рост) **Аширмат Назаров** бо шоирон **Туроб Тўла**, **Ғаффор Мирзо** (Тоҷикистон) ва додараш **Назармат** дар Тошканд соли 1959. (Сурат аз бойгонии **Назармат**).

27 декабри соли равон дар ноҳияи Спитамен (Нови собиқ)-и вилояти Суғди Ҷумҳурияти Тоҷикистон 90-солагии шоири ҷанговар, журналисти оташсухан ва тарҷумони моҳир Аширмат Назиров мутантан қайд гардид.

Ба тантанаҳои бузургдошти хотираи шоир аз Ҷумҳурияти Ўзбекистон низ чанд нафар эҷодкорон бо сарварии додари марҳум шоир ва тарҷумони шинохта Назармат ташриф оварданд.

Навиштаи зерини хабарнигори шумо, ки аз иштирокдорони гиромидошти хотираи шоир буд, бардоште аз ҳамин сафар аст.

Пайғоми дўстон

Агарчи дар Ўзбекистон маъмуриятам ҳамагӣ чанд моҳ қабл оғоз ёфт, то андозае бо ҷамъият ва ҳавои ин кишвар ошно шудам, ки худро бегона эҳсос намекунам.

Мисли ин ки меъмориҳои қадима ва нодири Самарқанд ва Девори бузурги Чини мо ҳар яке дар арсаи тамаддун ҷойгоҳи шоистаи худро дорад, мардумони мо низ дар гузаргоҳи таърих мақоми хешро соҳибанд ва ман аз тариқи рўзномаи «Овози тоҷик» аҳли ин хонадони обод— Ўзбекистонро бо фарорасии Соли нави милодии 2004 табрик мегўям.

Гао ЮЙШЕН,
Сафири Фавқулодда ва Мухтори Ҷумҳурии Мардумии Чин дар Ўзбекистон.

♦♦♦

Ассалому алайкум, дўстони азиз!

Ман бисёр хушбахту шод ҳастам, ки муштарӣ ва хаводори ягона рўзномаи тоҷикии ҷумҳуриявӣ ҳастам. Рўзномае, ки мо дар даст дорем, шаклан дерина, аммо мазмунан бой гаштааст, ин, албатта, хизмати аҳли ҷамоаи «Овози тоҷик» мебошад. Мо умед дорем, ки дар соли 2004 рўзномаи дўстдоштаи мо аз ин ҳам пурмазмуну барои аз давлати пуриқтидор ба ҷамъияти демократӣ гузаштани мамлакатамон хизматҳои шоиста карда, ба ҳар як хонадони мухлисони худ файзу баракот медарорад. Дар Соли нав ба кормандони рўзномаи собиқадор сиҳатии бардавом орзу мекунам. Умедҳое, ки дар дил доред, бигзор ҷомаи амал пўшанд.

Пардақул ТУРАҚУЛОВ,
аз САМАРҚАНД.

♦♦♦

Салом, дўстони гиромӣ!

Ба тавассути почтаи электронӣ аз он сўи уқёнус—Америко нома мефиристам. Шуморо, Ўзбекистонро ёд кардам.

Дар остонаи Соли нав ба ҳамаатон тамоми хушиҳои зиндагиро таманно дорам. Бигзор, рўзномаи сартосарии тоҷикони ҷумҳурият—«Овози тоҷик» боз ҳам хонданитар ва шумораи муштариёнаш зиёдтар бошад.

Бо камоли эҳтиром ҳамкори собиқи шумо Юсуфи МИРЗОЗОД.
НЮ-ҶЕРСӢ.

Воқеаи аҷиб

Дар Фарғона дуздидаанд, дар Амрико ёфтаанд

Тавре ки медонед, қишлоқи Пойистони водии Фарғона, ки дар доманакўҳи Помир ҷойгир аст, соли 1998 дучори обхезии калон шуда, хеле талафот дида буд. Маҷрои обу гил тамоми кўчаҳо ва хонаҳои сокинони ин деҳаро пахш карда, одамонро маҷбур карда буд, ки хонаю ҷой, ҳатто молу маноли хонаро партофта ҷон ба саломат баранд. Бисёриҳо ҳатто зaруртарин чизҳои хонаро ҳам натавониста буданд бо худ баранд. Аҳли оилаи Қаҳрамони ҷанги дуюми ҷаҳон Муҳиддин Умриддинов низ ба ҳамин аҳвол афтода, базўр аз ин фалокати табиӣ эмин мондаанд. Аммо шабона, вақте ки дар қишлоқ ҳеҷ кас набуд, шахсе пайдо мешавад, ў мақсади нопок дошт. Хонаи қаҳрамонро «тоза» кард.

Муҳиддин Умриддинов баъди аз ҷанг омадан дар колхози «Коммунизм» мисли дигар сокинони деҳа деҳқонӣ мекард, ба соддагӣ умр ба сар мебурд. Аммо ўро хурду калон эҳтиром мекарданд. Чунки вай дар муносибат бо кору бори зиндагӣ ва одамон часпону самимӣ ва шахси хоксоре буд. Ў соли 1981 аз хуруҷи захмҳои ҷанг вафот мекунад.

Ҷонишини командири взводи 269-и дивизияи тирандозӣ Муҳиддин Умриддинов дар ҳарбҳои шаҳри Орлов ба унвони олӣ сарфароз гардидааст. Аҳли оила ситораи тиллоии Қаҳрамонӣ ва ҳуҷҷатҳои ўро бо эҳтиёт нигоҳ медоштанд. Аммо вақте ки чунин ҳодисаи мудҳиш рўй дод, онҳо натавониcтанд аз сандуқ ҳуҷҷатҳои қаҳрамонро гиранд. Дузди малъун онро бо худ мебарад, тафтишу кофтуковҳо натиҷае надоданд.

Се сол гузашт. Моҳи феврали соли 2001 ба оилаи Умриддиновҳо аз Лос-Анжелеси ИМА мактуб омад. Шаҳрванди Амрико—Генри Сакайда навишта буд, ки ситораи қаҳрамон ва ҳуҷҷатҳои вай дар дасти ўст. Тавре маълум гардид, Г.Сакайда хеле вақт боз ба ҷамъкунии нишону унвонҳо, ордену медалҳо машғул аст. Вақтҳои охир ў ба коллексияи чунин асноди сокинони Осиёи Марказӣ пардохта, ҳуҷҷату ситораи тиллоии Умриддиновро аз ҳамкасби немисаш ва ў аз соҳибкори русӣ онро харид кардааст.

Сакайда ба Вазорати мудофиаи Федератсияи Россия муроҷиат мекунад. Ва ҷавоб мегирад, ки рақами мазкури Ситораи Қаҳрамонӣ ба номи сокини ноҳияи Қуваи Ўзбекистон—Муҳиддин Умриддинов дода шудааст.

Моҳи августи соли ҷорӣ дар музеи Вазорати мудофиаи Ўзбекистон ҷамъомади тантанавӣ, ба муносибати ба соҳибаш,аъзоёни оилаи Қаҳрамон баргардонда шудани мукофоти олӣ барпо гашт. Дар он ветеранҳои ҷанг, намояндагони доираҳои ҳарбии ИМА иштирок намуданд.Ҳамин тавр, «сайру гашти» сесолаи Ситораи Қаҳрамон хотима ёфт. Ҳақ ба ҳақдор расид.

Бояд зикр кард, ки Генри Сакайда ин амалро холисона, бе ягон шарту маблағ иҷро кард. Бо ҳамин собит кард, ки дар дунё одамони инсондўст бештаранд. Ва ин унвони баланд, ки аз тарафи нокас ба яғмо бурда шуда буд, на фақат моли як шахс Умриддинов аст. Чунин мукофоти олиро аз вилояти Фарғона 5 шахс сазовор шудаанд, ки ин на ба як хонадон, ҳатто вилоят, балки ба миллат тааллуқ дорад.

Аз ин рў Г.Сакайда кори савобе кардааст.

Алишер ИБОДИНОВ.
ш.ФАРҒОНА.

Муҳаммад Шодӣ

Мардҳо ҳам мегирянд

(Давомаш. Аввалаш дар шумораи гузашта).

(Ҳикоя)

— Бале. Дигар чӣ хел шуданаш мумкин?

— Не, зинда ҳам мебуд, ҳарчанд ин тахмин аз ҳақиқат дур аст, вай дар таҳи хок мемурд—абгор буд ҷисми ў. Ин ҷо як сирест. Ман, занак, худи пагоҳ ба Краснодон меравам.

—Ба Краснодон? Ба назди... татарзанакатон? Пеши Зулфира?

Искандар каме дасту по хўрд ва бо лабханду навозиш даст ба китфи занаш ниҳод:— Хотирҷамъ бош: рафта, зуд бармегардам. Рост, аввал ба назди Зулфира мегузарам, вай ҳам аз қисмати Фирўз бохабар буд. Фақат ў ба ман кўмак карда метавонад.

♦♦♦

Искандар ба Краснодон рафт, ба назди Зулфира. Зулфира: медонистам,—гуфт бо шавқу шодӣ, ҳамин ки Искандарро дид,— медонистам, ки меоӣ,— ва худро ба оғўши ў афканд.

— Маро чизи дигар ба ин ҷо овард—хати асроромезе аз номи Фирўз.

— Хат?— суст шуд Зулфира,— ман гумон кардаам... Хайр, Фирўз чӣ навиштааст?

Искандар нигоҳи аҷибе карда ба Зулфира:— Фирўз хат менависад?—охир вай...

— Мегўӣ, вай нест? Мурдааст?

— Ҳа, охир, худат хабарат ҳаст...

— Аз ту хабардор шуда будам, ки вай мурда ва худат ўро дафн ҳам кардаӣ, лекин баъдтар...

— Чӣ баъдтар?— ҳайратзада буд Искандар,— Фирўз зинда аст?

— Зинда аст. Аз зинда будани ў ҳанўз бехабарӣ?

— Чӣ хел зинда?

Зулфира хандид:— Э, бале-е, шумо, ҷўраи худам гуфта, саросема одами зиндаро...

Хуни Искандар ба сараш зад:— Наход?

— Ҳа, Искандар.

— Намефаҳмам. Хайр, ў намурда буд, ҳам гуфтем, пас чӣ хел, бо он аҳвол, аз гўр баромад?

— Бомбаи душман сабабгор,— хандон-хандон шарҳ дод Зулфира,— гўш кун: Шаби аввали таҳи хок хобидани Фирўз бомбаборон боз авҷ мегирад ва як қисми қабристон, ҷое, ки Фирўз хобида буд, чаппаю роста мешавад. Фирўзи олуда бо хоку хун дигар таҳи хок не, рўи замин мехобид бо меҳрубонии худо, ҳанўз ҷони гарм дар бадан, ки дошт, нолиш мекард ва аз ў аскарони мо бохабар шуда, зуд ба госпитал меоварандаш.

— Во-о-й, ҳоло ҳамин тавр гўӣ?!

— Ҳа, Искандар, ана ҳамин хел гапҳо.

— Фарҳунда, бечора, дар он ҷо нигарони ў. Манзилаш дур аст? Ҳозир намеравем?

— Не, пагоҳ. Ҳозир...—Зулфира асроромез лабханд кард,— дигар кор надорем?

♦♦♦

— Ман ҳам зан гирифтаам, Зулфӣ.

—Бевафо. Дар ин ҷо ман нигарони туву... Хайр, ў зебост? Хушбахтӣ?

Искандар, ки дар ҳолати ноҳинҷор чӣ гуфтани худро намедонист, Зулфира бозпурсӣ кард:

— Дар ин ҷо, Краснодон, аз зан доштани ту вай воқиф аст?

Аз Искандар боз садое набаромад.

— Майлаш, гап назан,— гуфт Зулфира бо лабханди оҳолуд,— ҳоло фурсати ҳар хел гапу гапчаҳои дилғашкунанда не. Ман туро хеле пазмон шудаам...

♦♦♦

Пагоҳии барвақт ҳарду роҳи манзили Фирўзро пеш гирифтанд. Қалби Искандар ҳамон лабрези ҳаяҷон.

— Хайр, зиндагии Фирўз чӣ хел? Бо ҳамсараш хушбахтанд?

Зулфира оҳе кашида:— Ҳамсари Фирўз рус аст, — гуфт хаёломез,— зиндагӣ, як навъ, мегузарад. Лекин онҳо, зану шавҳар...

— Хўш?

— Зан маслуқ, роҳ гашта наметавонад. Ду пои Фирўзи ҷўраат бошад, аз зону боло бурида...

—Ҳо-о! — ба худ ларзида, фарёде аз ҷигар кашид Искандар,— наход?!

♦♦♦

Ба Фирўз, ки дар аробача нишаста, чой менўшид, хабар расонданд, ки аз Гулобод кас омада — ҷўрааш Искандар. Пиёлаи чой ба даст, лаҳзае шах шуд:

—Искандар?

— Фирўз!—гўён ларзону пурҳаяҷон ҷўрааш вориди хона шуд. Ҷои худ, дар банди изтироб, Фирўз ҷунбише карду бас—ку пои равони пештара, ки ба истиқболи дўсти дурафтода аз ҷо бихезӣ?

— Ё парвардигор, ту ҳамон... Фирўз?

— Ҳа, ҷўраҷон, ман ҳамон рафиқи сахтсару ҷонсахти аз он олам баргаштаи ту!

Ларз-ларзон якдигарро ба оғўш кашиданд. Мегиристанд— механдиданд,механдиданд—мегиристанд Гиря бештар, аз дидаҳо сели ашк равон, вале дар лаб табассум.

Фирўз қоҳ-қоҳ зада. — Эҳ, ҷўраи ҷон, маро саҳл пештар... гўронда будаӣ-да?— мегуфт бо оҳанги ҳазл,— мурдаи ошноям дар рўи замин ҳору зор нашавад, гуфта, бечора, саросемавор...

—Хок ба сари ман, Фирўз, хок ба сари ман!— дар банди изтиробу хиҷолат ба худ метапид Искандар.

— Ин хел нагў. Ту ин хел нагў. Хиҷолат набош — ҳамааш бо хости худо. Ана, насиб будааст, ман боз дар рўи замин, дар рў ба рўи ту. Сулҳ, осудагӣ. Ба даргоҳаш шукр! Хайр, худи ту чӣ хел? Ҳолу аҳвол? Оила, ёру диёр?

—Ҳамааш хуб, ҷўра. Ҳама ҷо ба ҷо . Мактуби ту рафт.

—Хати ба Фарҳунда навиштаам? Воқеан, вай дар чӣ аҳвол? Шў кард?

—Туро мунтазир буд. Онҷунон нигарон...Лекин хати ту...

—Бо сад азоб, бо ҳазор андеша навиштам онро. Ба нанавиштан илоҷ набуд...-Вай, аздусар, аз ман сахт хафа. Аз мани бевафо, аҳдшикан. Лекин чӣ кор кунам? Ман бо ин аҳвол чӣ тавр метавонистам шавҳари ў бошам? Ўро хушбахт кунам? Барои ҳамин зан гирифтам. Худро маҷбуркунон аз ҳамин ҷо зан гирифтам. То Фарҳунда дигар бо умеди ман нашавад. Маро, дар ибтидо, нафрин мекунад, майлаш. Лекин баъде, ки ҳамаашро фаҳмид...Вай бояд ба ягон муносиби худаш оила созад, ба муносиби худаш! Ман...-ман...

—Келин дар куҷо? Падар ҳам шудаӣ, муборак.

—Раҳмат. Зан ҳам, ки мисли ман аз пои равон маҳрум аст, ҳоло дар госпитал. Як моҳ шуд, бурдандаш, ҳолаш нохуб. Писарча дар «хонаи бачагон», Замир ном гузоштем, яксола, мешавад. Ҳар замон оварда нишон медиҳанд. Ман-ку дар тифлӣ аз падару модар монда, ба «хонаи бачагон» афтида будам, писаракам бошад...—Фирўз гиря кард.

Искандар, ки зандории Фирўзро шунида, хаёли дигар дар сар дошт, баъди фаҳмидани ҳақиқати ҳол эҳсосе дар ҳастиаш ба туғён омада, ба чашмони ашкдори ҷўрааш бо тараҳҳум нигарист, дилаш вайрон шуд ва хест аз ҷову баэҳтиёт ваи дардмандро дубора ба бағал зеркунон гирист. Талх гирист...

«Оҳ, ту ҳоло...барои ҳамин аз ин ҷо зан гирифтӣ? Бечоряк, бо як зани маслуқ ба хотире хонадор шудӣ, ки Фарҳунда...Худро маҷбуркунон!!!»

Мегўянд, ки гиря хоси мардҳо нест. Не, баъзан мардҳо ҳам мегирянд.

(Давом дорад).

Иди савод

Шумо дар ин сурати Муҳаммад Амин, хабарнигори ЎзА як гурўҳ хонандагони синфи I боғча-мактаби рақами 526-и пойтахтро мебинед, ки «ид болои ид» доранд. Онҳо аллакай савод баровардаанд. Дар иди арча шеърхонии хурдтаракон боиси ифтихори директори муассисаи мазкури таълимӣ ва садҳо нафар тамошобинону падару модарон гардид.

Асрори санаи таваллуд

Ҷойгоҳи «шашҳо» дар қатори аввал аст

Қудрат ва неруи рақамҳо дар Кайҳон соҳиби сохтори хуби муназзам ва бениҳот мураккаб аст. Аз атом ва молекулаи ДНК сар карда, то рақамҳои оддӣ, ки санаи таваллуди мо маҳз ба ҳамон тааллуқ мегирад.

РАҚАМИ 6 хеле шумораи муназзам аст. Он дўстӣ, ишқ, иттиҳод, зебоӣ ва фазилатро таҷассум менамояд. Бино ба офарандагони Инҷил—шаш ин адади андом, дасту по ва сари инсон аст.

Чунин шахсон аксаран карру фарро дўст медоранд, ба обрўй ва зебоиву ашёҳои қимматбаҳо муроғибанд ва ба табиату Кайҳон низ бефарқ нестанд.

Рақами мазкур қувваи зиёди ҷалбсозӣ дорад ва аз давлати зиёди моддӣ бархурдор аст. Имконоти ин рақам чунон афзун аст, ки ягон навъи илм имкони то охир тадқиқ намудани онро надорад. Неруе, ки дар замири «шаш» вуҷуд дорад, қодир аст ҷаҳонро тағйир диҳад.

Дар рўзи шашум худо Одам Аторо ба вуҷуд овард. Чиниёни қадим ҳамагӣ шаш узви дохилиро эътироф мекарданд, 6—аломати тақвимӣ қабилаи Майя беморӣ ва азобу бадбахтӣ меовард.

Дар сеҳргарӣ шаш ситораи шашгўша ва дар қартаҳои фолбинӣ «ҳисси шашумро» ифода менамояд, ки баъзан роҳи бумбаст аст.

Афкори фалсафии ҳаёт ва марг, тақдири худи инсонҳо, онҳоеро, ки дар ин рўз таваллуд гаштаанд, чандон андармон намесозанд ва аз ин рў нисбати ин нуктаҳо бефарқанд. Онҳо бештар одамони ҷолок ҳастанд ва бархурдашон нисбат ба ҳодиса ва атрофиён заминӣ мебошад, ки ба воқеияти солим асос мегирад.

Воқиан тоифаи мазкур романтик ва идеалист буда, ғуломи касоне мегарданд, ки дўсташон доранд. Мутаносибан бо қалб, вуҷуд ва рўҳи худ баробар дўст доранд. Бар онҳо сайёраи илоҳии Зўҳра тасаллут дорад. Ин аз беҳтарин рақам ба шумор меравад, ки молики қариб ҳама сифатҳои хуб аст. Ҳамзамон онҳо амалкунанда, меҳнатдўст ва дар иҷрои ўҳдадориҳо ва қарзи худ собитанд. Ва тақрибан ҳамеша метавонанд роҳи ҳалли мушкилҳоро пайдо кунанд.

Аҳли рақами шаш дар соҳаҳои гуногун аз паи манфиатҳои худ буда, ин роҳҳо барояшон душворгузар мебошад. Бале, онҳо ба идеал наздиканд.

Аксариятшон бо ҳар гуна одамон метавонанд ҳамзистӣ дошта бошанд. Дар ҳаёти оилавӣ ва шахсӣ самимӣ, дар интихоби дўст ва маҳбубу маҳбуба устувор мебошанд. Атрофиён ҳама онҳоро бояд дўст дошта тавонанд ва қадр намоянд. Онҳо баъзан ба ҳолати бўҳронӣ меафтанд ва қасоскор мегарданд. Агар ба онон хиёнат кунанд ва ё фирефта шаванд, ба чунин муомилот хотима мегузоранд. Барояшон худи 6 ва рақамҳои дигари 7,15,24 бобарор аст ва аз рўзҳои ҳафта—ҷумъа ҳамчунин.

Дар беҳдоштӣ саломатии онҳоро ҳассосият (аллергия) метавонад халалдор созад. Аз ин лиҳоз маслиҳат аст, ки онҳо бештар вақти худро дар ҳавои тоза мурур намоянд. Барои мутаваллидони рўзи шашуми моҳ хусусан тиҷорат, кори бонк ва сиёсат арсаи табиии ҷаҳду ҷадал аст.

Дар ҳар сурат ҳамаи онҳо чунин мепиндоранд, ки ҷойгоҳашон дар маркази сафи якум мебошад.

Императори Ҷопон Акихито, маликаи Фаронса Екатерина Медичи, шоҳзодаи Монако Райнир, олими маъруф Алберт Эйнштейн, адиби рус А.Солженитсин, ё худ овозхони арбадаҷў Майкл Ҷексон таваллудшудагони санаи шашуми моҳҳои гуногун мебошанд.

Олга МИРС.

Ба ҷойи нӯшбодҳои солинавӣ

Ришта шавӣ ҳам, канда нашав!

(Ба оператори компутер Латофат Бобокулова)

—Лато, барака ёбӣ.

—Латофат, нонат ҳалол бод!

—Лутф, умрат дароз бод!

Кормандони шӯъбаҳо ба Латофат бародарвор ва падарвор ҳамин тавр изҳори миннатдорӣ мекунанд.

Латофат аз синни 16-солагӣ ба идора омада буд. Ба вай Худованди Карим ҳам ақли расову ҳам ҳусни расоро эб дидааст.

Вале дар тӯли беш аз бист сол кори мошиннависӣ ва оператори компутерӣ ҳусну ҷамоли ӯро рабуд. Гарданаш ба сони ришта гашт. Аммо тинати ӯ тағйир наёфт.

Кормандон дар арафаи Соли нав дуояш мекунанд:

—Ришта шавӣ ҳам, канда нашав, Лато!

Шонаро ин тараф гиред

(Ба Бекназар Тӯйназаров — муаллифи нӯшбодҳои солинавӣ)

—Ман ҳам хафаю ҳам хурсанд,—гуфтам ба Паймону О.Тоҳир рӯ оварда.— Баъзе ҷавонон дар метро ҷо медодагӣ шудаанд.

—Амак, шинед,—гӯён аз ҷо мехезанд маро қаду бар карда.—Аз он ки ҷавонон ба банда аз рӯи анъана, аз рӯи одоб ҷо медиҳанд ботинан хурсандӣ мекунам. Лекин аз пир шуданам — хафа.

—О, шумо кайҳо пир шудагӣ, устод, солхӯрдагиро ба гардан гиред,—хандид Паймон.— Дар сар мӯй не-ю шона гирифта мегардед?!

—Шоир рост мегӯянд, дар арафаи 50-солагии газета ба кор омада будед. Мӯятон аз мӯи банда ҳам ғулии сиёҳча буд,—табассум карданд О.Тоҳир.—Шонаро ин тараф гиред-е. Банда мӯйлабҳоро шона карда мегардам.

Баландтарин арчаи ҷаҳон

Дар кишвари Эквато,р, ки дар Амрикои Ҷанубӣ ва ҳам экватор воқеъ гардидааст, мисли дигарон ба истиқболи Милоди насронӣ омодагӣ мегиранд.

Дар ин мамлакат намедонанд, ки барф чист ва тамоми сол термометри обуҳавосанҷӣ аз 26 дараҷа гармӣ поён намеояд. Бо вуҷуди ин аҳли мамлакат фарорасии Соли навро бо зимистон вобаста медонанд.

Арчаҳое, ки ба ин ҷо аз Канада мееоранд, бо нархи хеле баланд фурӯхта мешаванд ва онҳоро бо пахта оро медиҳанд, ки гӯё ифодасозандаи барф аст. Ҳар гуна Папа Ноэл (Бобои барфӣ) дар ҳар гӯша дучор меояд, ки хилъати сурхи гарм ва қалпоқи пашмӣ ба бар кардаанд.

Дар шаҳраки соҳили укёнуси Ором Малекон, ки марбути шаҳри дуюми мамлакат— Гуаякил аст, арчаи сунъиеро гузоштанд, ки «сутунмӯҳраи» оҳанини он 92 метр баландӣ дорад. Дар нӯгаш ситораи шашметриро ҷой карданд, ки ин арчаи бузург ҳамагӣ 100 тонна вазн дорад. Чанд рӯз пеш аз ҷашни Соли нав дар ҳузури сайёҳон ва аҳли шаҳр ҳазорон чароғаки ҳаррангаи он равшан карда шуд.

Барои ҷобаҷо кардан ва ҷиҳозонии ин «дарахти» солинавӣ 400 ҳазор доллари амрикоӣ харҷ шуд, ки ин ҳама аз ҳисоби корхонаҳои хусусӣ пардохта шуд.

Арчаи солинавии Гуаякил, тавре ки созмондиҳандагон мегӯянд, баландтарин дар ҷаҳон аст. Бо қаду басти худ он аз арчаи Рио-де-Жанейро, ки 82 метр аст, баландтар қомат афрохт,—менависад ҳафтаномаи «Труд-7».

Аз Швейтсария хеле калон

Аз ҷиҳати васегии майдон ноҳияи Қӯнғироти Ҷумҳурияти Қароқалпоқистон дар мамлакатамон ҷои якумро ишғол мекунад. Майдони вай 76 ҳазор метри мураббаъ буда, қариб 17 фоизи Ӯзбекистонро ташкил медиҳад.

Ноҳия дар қисми шимолии мамлакат ҷойгир шуда, тамоми пастхамиҳои кӯҳии Устюртро дарбар мегирад. Ба ҳудуди ноҳияи Қӯнғирот 10 вилояти Намангон, 12-то Хоразм, 15-то Сирдарё ва 18-то вилояти Андиҷонро ҷойгир кунондан мумкин. Майдони ноҳия аз як қатор мамлакатҳои Европа, аз ҷумла аз Швейтсария ва Нидерландия 2 баробар, аз Белгия ва Албания 2,5 баробар калон аст.

Дар байни ноҳияҳои деҳот ноҳияи Ташканди вилояти Тошканд аз хусуси аҳолӣ ҷои аввалро ишғол мекунад. Дар он ба ҳар як километри мураббаъ 767 кас рост меояд. Ин нисбат ба нишондоди миёнаи ҷумҳурият 14 маротиба зиёд мебошад.

Ноҳияи Томдии вилояти Навоӣ минтақаи ниҳоят кам ҷойгиршудаи аҳолӣ буда, дар ин ҷо ба ҳар километр мураббаъ майдон ба ҳисоби миёна 0,58 кас рост меояд. Яъне ба ҳар як кас 171 гектарӣ майдон рост меояд.

Ноҳияи Ургути вилояти Самарқанд бошад, аз ҷиҳати саршумори аҳолӣ дар байни ҳудудҳои маъмурии мамлакат ҷои аввалинро соҳиб аст. Дар ин ҷо 335 ҳазор кас истиқомат мекунад.

Ноҳияи Қаровулбозори вилояти Бухоро бошад, баръакс яке аз ноҳияҳои аҳолиаш камшумор ба ҳисоб меравад. Дар ин ҷо буду шуд 14 ҳазор кас умр ба сар мебарад. Аз 3/4 қисми аҳолии ноҳия дар шаҳри Қаровулбозор истиқомат дорад.

Камаҳолитарини шаҳрҳо дар ҷумҳурият шаҳри хурдтарини вилояти Ҷиззах Марҷонбулоқ мебошад. Дар он ҳамагӣ 4 ҳазор нафар аҳолӣ зиндагӣ мекунад.

С.ЗОКИРОВ,
номзади илмҳои иқтисод.

ВАРЗИШ

Футбол

Дар Олмон, ки соли 2006 дар он ҷо давраи финалии чемпионати ҷаҳон оиди футбол ба амал меояд, маросими қуръапартоии мусобиқаи саракунӣ шуда гузашт.

Ҷамоаи яккачини миллии мо ба гурӯҳи дуюм шомил гардид, ки дар он тимҳои яккачини миллии Ироқ, Фаластин ва Тайван қувваозмоӣ мекунанд.

Гимнастика

Аз талошҳои байналхалқии гимнастикачиёни варзишӣ, ки дар Чимкент ба поён расид, фиристодагони ҷумҳуриамон бо нишондиҳандаи хуб баргаштанд. Дар байни занону духтарони гимнастикачӣ Валерия Симонян болодаст буд. Ӯ дар мусобиқаи бисёрҳарба ҷои дуюм, аз рӯи иҷрои машқҳо дар бруся ва машқҳои озод ҷойҳои дуюм ва сеюмро соҳиб гашт. Дар байни мардон аз рӯи иҷрои машқҳои озод Зуҳриддин Исҳоқов то талошҳои финалӣ расида омад.

Аз рӯи барномаи номзад ба устодии варзиш Фарҳод Турсунов дар мусобиқаҳо оиди иҷрои машқҳо дар бруся, ҷаҳидан, машқҳои озод пешқадам буд. Ӯ ба гирифтани медалҳои нуқра ва биринҷӣ сазовор гашт.

Самбо

Дар Тошканд дар базаи клуби марказии варзишии ҳарбиён мусобиқаҳо барои ҷоми Ӯзбекистон оиди самбо ба поён расид. Ибод Холиқов, Санҷар Сангинов, Мирсодиқ Шодиев, Дамир Муҳидов, Акрам Ишев, Акобир Қурбонов, Олим Худойқулов, Шӯҳрат Хӯҷаев, Дмитрий Каменский ҳар кадом дар вазни худ ғолиб баромаданд.

Аз рӯи ҳисоби умумикомандавӣ паҳлавонони Тошканд болодаст буданд. Онҳо 5 маротиба аз шоҳсуфаи талошҳо ҷой гирифтанд. Паҳлавонони Бухоро ва Самарқанд ҳам соҳибони ҷоизаи мусобиқаи ҷоми Ӯзбекистон гаштанд. Онҳо ба зодгоҳ бо 2-тогӣ медали тилло баргаштанд.

Теннис

Ба туфайли эътибори калон ба инкишофи намудҳои варзиш дар мамлакатамон торафт ҷавонони боистеъдод муайян гашта бо талошҳои хуб аз сафи варзишгарони касбӣ ҷои муносиби худро сазовор мегарданд. Яке аз ин гуна варзишгари ҷавон Важа Узоқови 15-сола мебошад. Ӯро мутахассисон ҳамчун теннисбози ҷавони ояндадор эътироф мекунанд. Важа Узоқов дар турнири ассотсиатсияи «УСТА интернатсионал Винтер», ки дар ИМА шуда гузашт, шарафи мамлакатамонро ҳимоя кард.

Дар ин турнири бонуфуз, ки дар байни теннисбозони то 16-сола гузаронида мешавад, В.Узоқов то ба талошҳои финалӣ расида омад. Талоши ӯ махсусан дар бозии ҷуфтӣ назаррас буд. В.Узоқов дар талоши ҷуфтӣ бо теннисбози Русия Георгий Моргаев якҷоя мусобиқа карда то ба финал баромадан рақибонашонро 5 маротиба дар доғ мононданд. Дар финал ҷуфти В.Узоқов ва Г.Моргаев рақибони худ—соҳибони майдонро ба ҳисоби 2:6, 6:4, 7:5 мағлуб карда соҳиби ҷоизаи асосӣ гаштанд.

В.Узоқов ният дорад, ки аз оғози соли оянда дар турнирҳои байналхалқӣ, ки дар Аморати Муттаҳидаи Араб, Қатар ва Баҳрайн ба амал меоянд, иштирок кунад.

Иншоот

Дар деҳаи Ғавстобони хоҷагии ширкатии «Пахтакор»-и ноҳияи Вобкент бо усули ҳашар майдони футболбозӣ, роҳравҳои тохтутоз ба бунёд оварда шуданд. Дар ин кор тадбиркорони деҳот Ш.Баҳромов ва Х.Икромов аз ҳар ҷиҳат ёрӣ расонданд. Тадбиркорони деҳот ва хоҷагии ширкатӣ барои хариди асбобу анҷоми варзишӣ ва ободгардондани гирду атрофи майдони бозӣ қариб 2 миллион сӯм маблағ ҷудо карданд. Дар натиҷаи бунёди майдони варзишӣ 300 нафар бачаҳои деҳот ба хелҳои гуногуни варзиш шуғл меварзанд.

Дар зарфи 4 моҳи соли 2003 иншоотҳои варзишӣ қариб дар 10 деҳаи ноҳияи Бухоро барпо гардид. Алҳол дар деҳаҳои Чорбакр, Огар, Амирбод, Қӯшработ иншоотҳои нави варзишӣ сохта шудаанд. Дар бунёди онҳо хоҷагии ширкатии «Чорбакр» ва тадбиркорони маҳаллӣ саҳми калон гузоштанд.

Дар коллеҷи педагогии Тирмиз ба хотири муассиси он—Иброҳим Ҳимматов мусобиқаи шоҳмотбозон баргузор шуд. Дар он шоҳмотчиёни аз 12 сола то 70 сола иштирок намуданд.

Мақсад аз ташкили ин турнир—дарёфти истеъдодҳои нав, ривоҷ додани ин навъи варзиш дар вилоят ва оммавӣ гардондани он мебошад.

Дар турнире, ки Ф.Воҳидов ҳакам буд, Акбар Алибоев ҷои якӯм, Фаррух Тошбоев ва Набиҷон Норбоев ҷойҳои дуюм ва сеюмро гирифтанд.

***Дар сурат:** лаҳзае аз мусобиқа.*

Суратгир: И.ХӮҶАЕВ. (ЎзА).

Беҳтарин футболбози Ӯзбекистон

Ҳар сол дар арафаи Соли нав журналистоне, ки дар мавзӯи варзиш қалам меронанд, аз рӯи хелҳои мухталифи варзиш, аз ҷумла оиди футбол низ беҳтарин бозингарро муайян мекунанд.

Тавре ки мухлисони футбол хабар доранд, Занедин Зидан аз рӯи таснифи ФИФА беҳтарин бозингари ҷаҳон ҳисобида шуд. Дар арафаи Соли нав аз Украина низ хушхабар расид. Дастпарвари футболи ӯзбек Максим Шатских, ки дар тими «Динамо»-и Киев тӯбронӣ мекунад, бозингари беҳтарин Футболи Украина гашт. Ниҳоят дар Ӯзбекистон номи беҳтарин футболбоз муайян гашт. Ба ин ном аъзои тими «Пахтакор» ва дар айни вақт ҷамоаи яккачини миллии Ӯзбекистон Сарвар Ҷаъфаров муносиб доништа, беҳтарин футболбози ҷумҳурият шуд. Маҳз ба туфайли талоши ӯ ҷамоаи «Пахтакор» чемпиони Ӯзбекистон гашта, тими миллии яккачини мо дар талошҳои саракунии мусобиқоти ҷаҳон табъи дил қувваозмоӣ кард. Мо Сарвар Ҷаъфаровро баробари Соли нав бо ин номи пуршараф табрик мекунем.

Бокс

Яке аз бо нуфузтарин муштзании сол дар Монреал ба амал омад, ки муштзани австралиягӣ Дэнни Грин ба гирифтани номи чемпиони муваққатии таснифи WBC дар вазни то 76,2 кг сазовор гардид. Ӯ дар раунди 6 варзишгари Канада Эрик Лукасро бо накаути техникӣ мағлуб сохт. Соҳиби ринг ба зарбҳои муштзани австралиягӣ тоб оварда натавонист. Ҳамин тариқ, Грин ҳуқуқи 28 феврал бо чемпиони таснифи WBC, муштзани олмонӣ Маркус Байер гузаронидани талоши реваншро гирифт. Дарвоқеъ, мусобиқаи аввалини ин ҳарду муштзан 16 августи соли равон ба амал омада буд. Ҳамон вақт ҳарчанд Грин болодаст бошад ҳам, қоидаи бозиро вайрон карда Баерро дидаю дониста бо сараш зад, ки дар оқибати он ӯро аз бозӣ рондaнд хабар медиҳад рӯзномаи «Спорт-экспресс».

Таэквандо

Федератсияи таэквандои Америка ба Федератсияи умумиҷаҳонии ин намуди варзиш аз болои КМО ИМА шикоят кард. Мувофиқи таъкиди Федертсияи миллӣ КМО ИМА имконияти гузаронидани мусобиқаҳои саракуниро оиди каратэ дар Майами фароҳам наовардааст. Ин дар навбати худ ба иштироки таэквондочиён дар Бозиҳои 2004 мамониат мекунад.

Дар навбати худ КМО ИМА изҳор дошт, ки Федератсияи таэквондои Америкаро аз иштирок дар Бозиҳои-2004 маҳрум месозад. Зеро Федератсияи номбурда оиди маблағ ба хатоҳои ҷиддӣ роҳ гузоштааст, таъкид мекунад рӯзномаи «Спорт экспресс».

Хабарҳои варзишро О. ТОҲИР таҳия кард.

Ҷашни адибон

Бахшида ба садсолагии Чустӣ

НАМАНГОН. (Мухбири ЎзА Илҳом Раззоқов). Баҳори соли оянда дар вилояти Намангон садсолагии зодрӯзи шоири шинохта ва ходими барҷастаи ҷамъиятии садаи сипарӣ Чустӣ (Набиҳон Хӯҷаев) васеъ ҷашн гирифта мешавад.

Шоир, рӯшанфикр, муаллифи ғазалҳои зебо ва тарҷумони моҳир — Чустӣ соли 1904 дар шаҳри Чусти вилояти Намангон дида ба дунё боз намудааст. Тантанаҳои ҷашн асосан дар ин шаҳр сурат мегиранд.

Диққати асосӣ ба омӯзиши эҷодиёти шоир, шеъру ғазалҳои ӯ, ки шоир дар онҳо меҳру мурувват, ватанпарварӣ, ишқи пок, шаъну шарафи инсонӣ ва озодиро тараннум намудааст, нигаронида мешавад.

Шасти шаст

Дар Донишгоҳи давлатии Бухоро ба муносибати 60-солагии зодрӯзи раиси бахши вилоятии Иттиҳоди нависандагони Ӯзбекистон, Ходими шоистаи фарҳанг Тошпӯлод Аҳмад шаби эҷодӣ баргузор шуд.

Соҳибҷашнро ҳамкасбон, кормандони илм, ходимони санъату фарҳанг ва намояндаҳои аҳли ҷамъият табрик гуфтанд. Раиси Иттиҳоди нависандагони Ӯзбекистон Абдулло Орипов ба шоир комёбиҳои эҷодӣ таманно намуд.

Т.Аҳмад муаллифи якчанд маҷмӯаҳои шеърист. Чанде пеш китоби нави шеърҳои ӯ зери номи «202 садбарг» аз чоп баромад. Ашъораш ба забонҳои русӣ, қазоқӣ, тоҷикӣ, туркманӣ, венгерӣ, испанӣ ва туркӣ тарҷума шудаанд. Китоби нави ӯ таҳти номи «Кӣ хуррак мекашад ё худ адибон дар Бухоро» омодаи нашр аст.

Соли 1998 Т.Аҳмад барои саҳмаш дар рушди адабиёти Ӯзбекистон бо ордени «Меҳнат шӯҳрати» сарфароз гардонда шудааст.

«Туркистон-пресс».

Дар рафи китобҳо

«Бесадо гум мешавад ин шоми кар»

Ҳаводиси даҳсолаи охир моро ба фарҳанги камошнои куриёиҳо наздик кард. Бо вакилони ин миллат солҳои дароз ба сар бурда бошем ҳам, аз таърихи ватани аслии онҳо камтар огоҳӣ доштем. Имрӯз ӯзбекистониён аз иқтисодиёт, сиёсат ва фарҳанги Ҷумҳурии Куриё ва ҶДХК огоҳии бештаре доранд. Фосилае буд бо номи шеърият, ки наздик шудан дорад.

Нашриёти «Қароқалпоқистон» маҷмӯаи ашъори шоирони нимаи аввали садаи ХХ куриёиёнро таҳти номи «Баҳор ояд магар» ба дасти нашр расонд. Мураттиб ва тарҷумони шеърҳо олимаи адабиётшинос Гулистон Амонова аст.

Шеърияти нимаи аввали садаи ХХ-и куриёиён дар таърихи фарҳанги миллии кишварашон аҳамияту мақоми хосе дорад. Он дар аҳде ташаккул ёфт, ки Куриёи якпорча таҳти таъсири истилогарони ҷопонӣ қарор дошт. Маҳз ба ин сабаб шеър садои ҳузнангез дошт ва аз ғаму ҷудоиҳо қисса мекард. Шоирони ватанпарвар баояндаи дурахшон бовар доштанд. Эҷодиёти шоирони сершинос Ким Со-вол, Чон Нам-сон, Ли Сан-хва, Хан-Ен-ун ва дигарон чун қуллаи санъати сухани куриёиён эътироф гардидааст. Инак, маълумоти мухтасар дар бораи чанде аз онҳо. Як сатри шеъри Ли Сан-хва «Баҳор ояд магар дар хоки мурда» ба сифати номи маҷмӯа қабул шудааст. Муаллифи сатр дар ибтидо омӯзгор буд. Аввал шеърҳои романтикӣ менавишт, баъдтар ба тарзи шеъри нав гузашт. Соли 1925 узви ассотсиатсияи нависандагони пролетарии Куриё буд. Бар асари табъиди аъзои созмони мазкур ба Чин ҳиҷрат кард. Соли 1941 аз дунё чашм пӯшид. Дар шаҳри Тэгу муҷассамаи Ли Сан-хва ба назар мерасад.

Ким Со-вол— яке аз шоирони барҷаста рӯзгори асроромезе ба сар бурдааст. То ҳанӯз маълум нест, ки чаро ӯ худкушӣ карда буд. Насли имрӯз шеърҳояшро мепазиранд.

Хан Ен-ун шоири файласуф аст. Китоби ӯ «Назарияи эҳёи буддизми куриёӣ» дар байни хонандагони мамлакат маҳбубият дорад...

Маҷмӯаи интишорёфта шеъри 17 муаллифро дар бар мегирад. Тамоми хусусиятҳои шеърияти нимаи аввали садаи ХХ Куриё аз осори муаллифон пеши назар меояд. Хонанда ҳангоми мутолиа дар маҷмӯа ба шеърҳои фалсафӣ, ғаноӣ (лирикӣ), романтикӣ, символикӣ ва модернӣ бармехӯрад. Аксарияти шеърҳо озоданд, ки куриёиён ин навъи шеърро «ҷауси» меноманд.

Шеъри куриёиёнро дар бисёр мамлакатҳо мехонанд, вале дар Ӯзбекистон бори аввал ба забони русӣ тарҷума мешавад. Воқеан нашриёти «Қароқалпоқистон» ӯзбекистониёни русизабонро бо беҳтарин намунаҳои шеъри шоирони нимаи аввали садаи ХХ куриёиён ошно месозад. Теъдоди нашр 5 ҳазор нусха аст.

Чанд сухан дар бораи Гулистон Амонова. Ӯ зодаи Қароқалпоқистон, дастпарвари Донишгоҳи миллии Ӯзбекистон аст. Мутахассиси забон ва адабиёти чиноӣ буда, якчанд забони хориҷиро медонад. Солҳои охир бо адабиёти куриёӣ сару кор дошт. Инак, маҳсулашро алоқамандони адабиёт мебинанд.

П.ОЗОД.

Иди «Бобои барфӣ»

Бо ташаббуси Вазорати маданият ва сайёҳии Туркия дар ноҳияи Демреи Анталия иди «Бобои барфӣ-3» гузаронда шуд.

Бо пешниҳоди Вазорати маданияти Ӯзбекистон як гурӯҳ иштирокчиёни маркази эҷодиёти бачагон дар он ширкат варзиданд. Фиристодагони Ӯзбекистонро дар фурудгоҳи Анталия бобоёни барфӣ пешвоз гирифтанд. Баъди ҷойгир шудан дар меҳмонхонаи Фалес бачаҳо бо ҷойҳои таърихии Анталия—Демре, Каш, Финике, Текирова шинос гаштанд. Дар боғи «Аквалeнд» «Шоҳи барфӣ»-ро тамошо карданд. Саёҳати баҳри Миёназамин дар онҳо таассуроти калон гузошт.

Бачаҳои Ӯзбекистон, ки дар студияҳои эҷодии марказ сабақ мегиранд, дар консерти калоне, ки дар он бачагони 20 давлат ҳунарнамоӣ карданд маҳорати худро намоиш доданд. Асал ва Робия Қазоқбоева, Улуғбек ва Комилҷон Хабиров, ки дар тан сару либоси миллӣ доштанд, бо ҳунарнамоии худ ҳамаро ба завқ оварданд.

Дар рафти иди ба худ хос бачаҳо дӯстони зиёде пайдо карда ба якдигар тӯҳфаҳои хотиравӣ доданд. Ба Вазорати корҳои маданият ва сайёҳии Туркия китоб-албоми «Истеъдодони ҷавони Ӯзбекистон»-ро тӯҳфа карданд. Оиди ҳунарнамоии бачаҳои Ӯзбекистон дар рӯзномаи «Ҳуррият»-и Туркия борҳо мавод ба чоп расидааст.

Дар арафаи Соли нав бачаҳои боистеъдоди маркази номбурда бо як олам аз саёҳати фаромӯшнопазири Туркия баргаштанд.

М.КАРИМОВА.

Тӯҳфаи «Ирфон»

Дере нагузашта дар Ӯзбекистон 110-солагии адиби маҳбуб Абдулло Қодирӣ ва ба чопи романи машҳури «Рӯзҳои мозӣ» 80-сол пур шуданаш васеъ қайд карда мешавад.

Тавре ки маълум аст, асари бемисли адиб ба забонҳои халқҳои ҷаҳон тарҷума ва нашр шудааст. Ба зодрӯзи адиб нашриёти «Ирфон»-и Тоҷикистон низ тӯҳфаи хубе ҳозир кард. Гап дар сари он аст, ки нашриёти номбурда романи «Ӯтган кунлар» («Рӯзҳои мозӣ»)-ро дар тарҷума ба забони тоҷикӣ аз чоп баровард. Асарро журналист Истад Қосимов ба забони тоҷикӣ тарҷума кардааст.

Ҳарчанд романи мазкур соли 1937 аз тарафи А.Деҳотӣ тарҷума шуда ба чоп супурда шуда бошад ҳам, вай бо сабабҳои хуруҷи қатағон дар нашриёт гум мешавад.

«Ирфон» ба кори савоб даст зада «Рӯзҳои мозӣ»-ро дар шакли пурра ба дӯстдорони каломи бадеъ пешкаш кардааст.

А.АЛИЕВ.

***Дар сурат:** лаҳзаи бозии бачаҳо дар назди арчаи солинавӣ.*

Суратгир: Р.АКБАРАЛИЕВ.

Зодрӯз муборак!

Апаи азизу меҳрубонам, Момо!

Ин зимистон, баъди чанд рӯз Шумо баҳори 50-уми умрро истиқбол мегиред. Рӯзгоре буд, ки мо ҳама дар як оила зиндагӣ доштем. Имрӯз ҳар кадом модар ҳастем ва оилаҳои худро дорем. Наберахоямон кӯдакиҳоямонро пеши назар меоваранд.

Шоире барҳақ гуфта будааст:

То чашм задем, офтоб омаду рафт,
Як рӯзи ҳаёт мисли хоб омаду рафт.
Шогирд ба дарси устодаш гӯё
Бедафтару хомаю китоб омаду рафт.

Барои Шумо ва оилаатон тамоми хушиҳои дунёро орзу дорем. Худо танатонро сиҳҳат гардонад ва умри дарозе бароятон ато намояд.

Соли наватон муборак, зодрӯзатон муборак, апаи азиз!

Бо камоли эҳтиром хоҳаратон Қурбонгул ва додарзодаатон Юлдуз аз шаҳри Тошканд.

Ҳам гармиву ҳам хунукӣ зараррасон аст

Вақтҳои охир иқлим ба куллӣ тағйир ёфта, дар баъзе маҳалҳо гармии тоқатнофарсо, дар баъзе маҳалҳо бошад, хунукии мислаш диданашуда, дар баъзе маҳалҳо хушксолӣ ва дар баъзе ҳудудҳо серборишии аз ҳад зиёд рух медиҳад. Ва ин ҳодисаро олимон ҳалокатовар тавзеҳ медиҳанд. Зеро ҳам гармӣ ва ҳам хунукии аз меъёр зиёд зараровар будааст.

Масалан, мувофиқи тахмини олимон ба соли 2050 омада ҳарорати ҳаво дар сайёраамон нисбати меъёр ба ҳисоби миёна аз 2 то 5 дараҷа баланд мегардидааст. Ва он чунон маънӣ дорад, ки пиряхҳои асрҳои аср маҳфузбуда об мешаванду оқибат охири садаи кунун сатҳи оби баҳрҳо ба ҳисоби миёна 2 метрӣ баланд мешавад. Ва он бешак, боиси беному нишон гардидани баъзе ҷазираҳои хурд мегардад.

Олами садранг

Тюленҳо ба соли Маймун омодагӣ мебинанд

Ба пешвози Соли нав бошандагони океанариуми Мурманск низ тайёрӣ мебинанд. Дар ин ҷо барои тюленҳо Соли нав аз лаҳзае шурӯъ мегардад, ки солхӯрдатарин сокини он тюлене бо номи Филипп ақрабаки соати дохили обро ба рӯи рақами «12» мегузорад.

То он ки тюленҳои тамошогоҳи мазкур ба ин корҳои ғайримуқаррарӣ омӯхта шаванд, мураббиён бо машаққат бо «шогирдони» худ машқ кардаанд. Аз рӯи сенария тюлене бо номи Федя варақҳои тақвимро мегардонад ва дигар ҳамҷинсҳои худро дар гирди арча мечархонад. Дигар ҳамҷинси онҳо Том барои меҳмонон нӯшобаҳои идона мебарад...

«Хатари» арчаи сабз

Онҳое, ки бе иҷозат аз бешазори Перми Русия арча мебуранд, як-ду ҳафта аз бӯи бади дилғашкунанда нороҳат мегарданд.

Барои он ки чаҳорсад бех ниҳоли сабзи сӯзанбарги солинавиро аз нобудсозандагони худсар эмин нигоҳ дошта бошанд, дӯстдорони табиати маҳал он бешазорро бо омехтаи махсуси кислотаи органикӣ олондаанд. Экологҳо гуфтаанд, ки омехтаи моеъи мазкур аз тариқи технологияи истеҳсолии соҳиби сертификат тавлид мегардад ва барои сиҳҳатии одамону ҳайвонот безарар ва ба растаниҳову дарахтон осебе намерасонад.

Дарахтоне, ки бо маҳлули органикӣ шӯрида шудаанд, дар ҷои гарм аз худ бӯи ғализ мебароранд. Ва ҳатто либоси кас дар кӯча бо он арча бархӯрад, дар хонаи гарм бӯй аз худ паҳн мекунад.

Барои он ки чунин арчаҳо дар бешазор аз дигар дарахтони «безарар» фарқ карда шавад, лавҳаҳои махсуси огоҳсозанда овехта мешавад.

Шумораиояндаи рӯзнома 7 январ чоп мешавад.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ӯзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ӯзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир
Шерпӯлод ВАКИЛОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

Рӯзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабандӣ гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ӯзбекистон номнавис гардидааст. Тартиби номнависшуда № 16. Г - 141
Адади нашр 1100. 1 2 3 4 5 6

Ҳисоби сурати мо дар бонк:
Ҳ/С 20212000800101767001,
МФО 00423. Шӯъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: **М. ОТАХОНЗОДА.**
Мусаҳҳеҳ: М. Додобоева.
Саҳифабанд: Х. Тӯхтаева.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кӯчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ (тел./факс): 133 - 82 - 83; шӯъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
E-mail: ovozi@billur.net
ovozi@list.ru
Индекси обуна 170.
Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ».
Нишонии корхона: кӯчаи Буюк Турон, хонаи 41.